

«Du må være litt kåt når du er student

Sigrid Bonde Tusvik i **Min studietid** side 19

Brasil skal skinne før OL og VM. Det kommer ikke studentene til gode.

Omverden side 14 og 15

Professorene må våkne:

Nå kommer nettkursene for fullt

Kultur side 20 og 21

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 67, utgave 28 | www.universitas.no | onsdag 16. oktober 2013

STUDENTENE ER VINNERNE I ÅRETS STATSBUDDSJETT:

Historisk seier

■ Les om den årelange kampen for elleve måneders studiestøtte.

■ – Vi er ennå ikke i mål, advarer NSO-leder Ola Rydje.

ALT OM STATSBUDDSJETTET FOR STUDENTER

Nyhet side 2, 4, 5, 6, 7, 8 og 9

« Det smaker av reinspikka populisme at regjeringa først får ræva i gir noen timer før den søker om avskjed. »

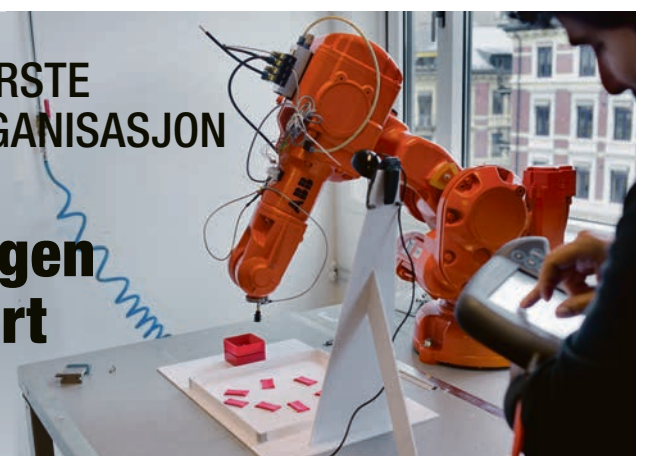
Anders Sondrup, journalist i Universitas

Kommentar side 6

NORGES STØRSTE INGENIØRORGANISASJON ADVARER:

Utdanningen er utdatert

Nyhet side 8

redaktør: **Emma Tollersrud**
emma.tollersrud@universitas.no 911 23 791

redaksjonsleder: **Øyvind Gallefoss**
oyvind.gallefoss@universitas.no 980 03 342

fotosjef: **Helle Gannestad**

desksjef: **Håkon Sukuvara**

nettredaktør: **Thorbjørn Kringlebotn**

magasinredaktør: **Anne F. Helseth**

MENINGER

Hold munn, Grande!

Etter en kamp som begynte allerede i 1987, kom det historiske og velfortjente gjennombruddet – elleve måneders studiestøtte – som en bombe. Og det uten at vi hadde gått i tog eller streika siden 90-tallet! Vi var vant til løftene, men ingen trodde på et løft. I stedet ble det satset på det litt mindre catchy tiltaket studentboliger, et enkelt og billig tiltak. Så ble mandag plutselig studentenes dag. Det likte ikke Venstre-leder Trine Skei Grande.

For mens studentene jublet og spiste kake med Kristin Halvorsen, tråkket hun og de andre opposisjonspolitikere forsmådde rundt i vandrehallen og klaget. De rødgrønne fikk all æren, men stakk fra regningen. Riktignok hadde både Frp og Venstre lovet nøyaktig den samme økningen i studiestøtte, men akk, det var ikke *sånn* det skulle foregå! «Dette er en av snubletrådene man har snakket om på forhånd, at man lover noe som andre må betale,» sa Grande til NRK.

Å omtale det slik er med på å svekke, ikke styrke, forslaget. Det gir et signal om at man synes saken er mer til bry enn viktig, og at det er viktigere å markere motstand mot et parti enn samling rundt en viktig sak. At det legges inn snubletråder i en regjeringssiste statsbudsjett er ikke noe nytt, og som strategisk viktig støtteparti bør Venstre velge sine angrepspunkter med omhu. Studentvelferd var et merkelig og dårlig valg.

Det overrasket ingen at Høyre ba oss avlyse champagnefesten; de har aldri signalisert at de ønsker et såpass kostbart løft. Å diskreditere det nå, gjør det enklere å fjerne det senere. Verre er det at Venstre, det selverklærte kunnskapspartiet, gjorde nøyaktig det samme. I stedet for å markere seg tydelig i motsatt retning og kreve at forslaget går gjennom, var både Trine Skei Grande og Sveinung Rotevatn opptatt av å skyte det ned. Om Venstre legger noe som helst mening i å være støtteparti er dette tvert imot eksempel på en sak de bør støtte og sørge for at blir gjennomført. Hvis ikke har de bløffet i valgkampen.

Kampsak eller ei: En kan diskutere hvor viktig en enkel økning i studiestøtten egentlig er i den store sammenheng, utenfor vår egen navle. Men mer enn å være en viktig symbolsak sier det mye om retningen på utdanningspolitikken, som går utover et enkelt regjeringsskifte. Det bør ikke være vanskelig for politikere, opposisjonelle eller ei, å enes om at studentøkonomien har stått på stedet hvil altfor lenge. Vi oppfordrer den nye regjeringen til å snu «snubletråden» til en vinner-sak, og gå enda lenger enn de rødgrønne.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Endelig bruker vi midler på likestilling, de brukes bare på feil måte

Likestilling error

Kommentar

Helle Gannestad,
fotosjef i Universitas

La oss spole tilbake til 2004: Kvinner er for første gang det kjønn som dominerer høyere utdanning – 89 år etter at kvinner fikk stemmerett. Samme år lager Universitetet i Oslo (UiO) en toårig handlingsplan for likestilling, og bestemmer seg for at en bit av budsjettet skal settes av til likestillingsprosjekter.

UiO vil bli «verdens første likestilte universitet» innen 2011.

Daværende likestillingsdirektør ved Universitetet, Long Litt Woon, er glad for at det endelig lanseres en likestillingsplan, men er redd midlene ikke kommer til å følge lovnadene.

For likestilling, det koster penger.

Og en faktor som likestillingsplanen kom til å glemme: tid.

Å bli verdens mest likestilte universitet innebærer at kjønnsfordelingen blant vitenskapelige ansatte skal være 50/50. En rapport fra Norsk institutt for studier av forskning og utdanning

(NIFU) i 2006 antydte imidlertid at dette målet var uopnåelig innen utgangen av 2011. 78,4 prosent av de ansatte i 2004 var menn. For å nå målet krevdes det at 99 prosent av de nyansatte fram til 2011 måtte være kvinner for å nå målet.

Og UiO kan jo ikke drive med mannsdiskriminering for å nå likestillingsmål.

Det samme mente daværende avdelingsleder hos likestilling- og diskrimineringsombudet, Arnfinn Andersen. Han uttalte i 2006 at vedtaket kom til å bryte med likestillingsloven og EU-retten. Så Universitetet måtte bare fortsette sin vante gang i ansettelsesprosessen, og ansette kvalifiserte søkere over bare kjønn.

Spol fram igjen, til 2013: Midlene har faktisk fulgt lovnadene fra 2004, og i budsjettet for 2013 er tre millioner kroner satt av til likestillingstiltak. For neste år har rammen økt med ytterligere 400 000 kroner.

Fakultetene bestemmer selv hva slags prosjekter de vil søke midler til, siden de selv vet hvilke tiltak og virkemidler de mener er mest hensiktsmessig på deres fagfelt.

Universitas skrev i forrige uke om tildelingen av likestillingsmidlene ved UiO: På Institutt for informatikk (IFI) dominerer mennene studiene, og kvinnene faller fra, én etter én. Instituttet

«UiO blir ikke verdens mest likestilte universitet ved å åpne rosa jenterom som dufter te og jenteparfyme»

ØYEBLIKKET

av Ena Kreso

Rampestreker: Finansminister Sigbjørn Johnsen og generalsekretær i Arbeiderpartiet, Martin Kolberg, ser ut som to unggutter som har vært ute med rampestreker under statsbudsjettframleggingen på mandag.

ILLUSTRASJON: ØVIND HOVLAND

har derfor opprettet et jenterom som brukes til én ekstra undervisningsdag i uken – kun for det rosa kjønnnet.

Men kan det stemme at det opprinnelige formålet med likestillingsmidlene var å opprette jenterom? Nepp.

Til sammenligning hadde Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) 67 prosent kvinnelige vitenskapelig ansatte i fjor.

Faktisk viser tall fra Database for statistikk over høyere utdanning (DBH) at høyskoler har en høyere andel kvinnelige vitenskapelige ansatte enn universiteter.

HiOA har motsatt problem av Universitetet – men de klarer å lokke til seg kvinnene.

Situasjonen ser ikke så verst ut, ni år etter UiOs overambisiøse målsetting:

Kvinnelige studenter dominerer de fleste fakultetene. I fjor var det for første gang flere kvinner enn menn som avla doktorgradsavhandling. Etter et slikt resultat burde en naturlig følge være at flere kvinner blir ansatt i profesorstillinger.

At IFI nå har eget jenterom kan være til hjelp for å sikre at jentene ikke faller fra om det sosiale miljøet ikke er riktig for dem. Men likestillingspenger bør ikke brukes på å skyve kjønnene lenger bort fra hverandre. Fokuset bør ligge et helt annet sted.

I stedet for å bruke unødvendige penger på jenterom, kan UiO kanskje se til HiOA for å lære seg hvordan tiltrekke seg kvinner.

En ting er sikkert: Universitetet blir ikke verdens mest likestilte ved å åpne rosa jenterom som dufter te og jenteparfyme.

Å gi særtilbud til ett kjønn vil være med på å opprettholde forskjeller i akademia. Og om målet er likestilling, må ikke Universitetet glemme de mannlige studentene.

helle.gannestad@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

11 måneder spesial

« Alf Johannes Kvernevik er 11 måneder gammel og bor i Gjøvik. Han liker å leke og være sammen med mamma og pappa.

Hentet fra spalten «Folk i dag», Oppland Arbeiderblad, 11.10.13

« Sykkelveien på Holmen var forsinket med 11 måneder da den åpnet for sommerferien.

Hentet fra saken «Treg utbygging», Aftenposten Oslo, 11.10.13

« Retten fant også politiets forslag til tap av førerkortet i 11 måneder som passende, og at han da må ta ny praktisk førerprøve.

Hentet fra saken «Samfunnsstraff for råkjøring», Finnmark Dagblad, 12.10.13

« – For å være god i 10–11 måneder i året, må du ha en indre motivasjon, og vi tåler ikke for mange svingninger, sier Bryne-trener Gaute Larsen.

Hentet fra saken «Et fortvilet rop om hjelp», Jærbladet, 14.10.13

« Det er 11 måneder siden tidligere samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa tok første spadestikk for verdens lengste undersjøiske motorvei.

Hentet fra saken «Utforbakke for Ryfast», Stavanger Aftenblad, 14.10.13

« I første omgang har Høgmos nye Norge 11 måneder på seg til EM-kvalifiseringen starter i september neste år.

Hentet fra kommentaren «Litt mindre bokstaver, takk», Dagbladet, 15.10.13

FØLG OSS

På papir hver onsdag, på nett hele tiden.

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

For oppdaterte studentnyheter.

MENINGER

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

BERGEN

STUDVEST

TRONDHEIM

Under Dusken

Det er et godt kjent problem at svært mange lærere rømmer skolen like etter at de er ferdigutdannede, eller at de aldri begynner i det hele tatt. Forklaringen har fått navnet «praksissjokket», på grunn av at mange av de ferske lærerne ikke mestrer rollen som klasseromsleder..

OXFORD

The OXFORD STUDENT

At access conferences in Leicester, London and Newcastle I have been confronted with people telling me they can't afford' to go to Oxford compared to other universities. According to the Sutton Trust nearly half of comprehensive school teachers wouldn't encourage their most talented students to apply to Oxbridge

YALE

Yale News

In this day and age, perhaps we should reconsider the concept of American exceptionalism. Is America, despite its military strength and financial influence, still suited for the responsibility of being the shining city upon a hill?

TIPS OSS

tips@universitas.no

nyhetsredaktør:
geirmoln@universitas.noGeir Molnes
993 35 518

NYHET

Universitas presiserer:

I forrige ukes avis sto det å lese i en faktaboks om likestillingsmidler på Universitetet i Oslo at Det medisinske fakultet (MED) verken mottok eller brukte penger på likestillingstiltak. Vi presiserer at oversikten bare var ment å vise bevilgninger, ikke egne avsatte midler, men ser at den kunne gi et feilaktig inntrykk. Ledelsen ved MED opplyser nemlig at de har brukt 700 000 av egne midler til likestillingstiltak i 2013.

Karakterkrav struper rekruttering

BLÅBLÅ STUDENTPLANER: gå hardt utover rekrutteringen av nye lærere, og at det vil medføre nedleggelse av lærerutdanninger på høyskolene i Nesna, Volda og Buskerud.

Solberg-regjeringen vil kreve karakteren fire eller bedre i norsk, matematikk og engelsk for opptak til lærerutdanning. 66 prosent av høstens lærerstudenter ville med disse kravene ikke ha kommet inn.

Flere er kritiske til den nye ordningen, blant disse er avtropsende kunnskapsminister Kristin Halvorsen (SV). Hun sier dette vil

Hårek Hansen, rådgiver for Frp på Stortinget, sier til Dagbladet at dette ikke er en endring som vil skje over natten, og at de «vil komme tilbake til» utførelsen.

Studiner vil bli koneemner

STUDENTFORENINGER: Koneklubben Freidig er inne i sitt andre år som studentforening ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB). DN Talent kan melde at fem nye medlemmer har lyktes med «opptaksmiddagen». Slik er de blitt fullverdige medlemmer av studentforeningen for jenter på jakt etter sitt kone-gen. Juryen består av ti andre medlemmer og tre menn

fra andre studentforeninger i Ås. Sjefskoneemne (les: leder) Ida Lindquist forklarer at de ikke fant en studentforening som passet dem, og at de derfor startet foreningen. De kommende «koneemnene» lager middag sammen annenhver uke, har sosiale sammenkomster og dro i fjor på poledancing-kurs – alle viktige kvaliteter for å lykkes som hustru.

Student, si din mening

STUDIEKVALITET: For første gang i Norge skal det gjennomføres en nasjonal studentundersøkelse om studiekvalitet. Kunnskapsminister Kristin Halvorsen (SV) sier til Aftenposten at hun er bekymret for at studentene får dårlig tilbud ved de ulike institusjonene. Hun har derfor bestilt gjennomgangen, som på best mulig måte skal kartlegge hvordan studentene opplever studieverdagen.

Det er NOKUT som har ansvaret for gjennomføringen, kalt Studiebarometeret. Undersøkelsen ble 15. oktober sendt ut til om lag 70 000 studenter ved 56 ulike institusjoner.

Alle 2.-5.-årsstudenter ved de nesten 1900 statlige bachelor- og masterprogrammene får muligheten til å delta. Resultatene skal offentliggjøres 1. februar neste år på nettstedet studiebarometeret.no.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 4, 1988

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

«Studiefinansieringskomiteen» foreslår i sin innstilling at det etableres en spesiell bonusordning for studenter. Hvert studium beregnes til en viss kostnad, som omfatter rimelige leveomkostninger i studieåret og spesielle studieutgifter.

Universitas nr. 7, 1963

Jubler over hi budsjettseier

Dette er fortellingen om elleve måneders studiestøtte – heltidsstudentens største seier.

Heltidsstudenten

tekst Petter Flottum og Heljar Havnes

– Jeg husker jeg var i møte med Arbeiderpartiets statssekretær Geir Axelsen. Jeg sa: «Nå har vi programfestet at vi vil ha elleve måneders studiestøtte. Det koster en halv milliard.» Da lo han i fem minutter, minnes Per Anders Langerød.

Han ledet Norsk studentunion (NSU) i 2007, da de bestemte seg for å jobbe for elleve måneders studiestøtte.

Mandag gikk ønsket i oppfyllelse, da den rød-grønne regjeringen la fram sitt siste statsbudsjett.

Med forslag om en halv milliard ekstra til en elleve måneders studiestøtte og over 100 millioner ekstra til studentboliger, for å nevne noe, karakteriserer dagens leder i Norsk studentorganisasjon (NSO), Ola Rydje, studentene som årets budsjettvinnere.

– Jeg er stolt over alle som har jobbet hardt for dette i mange, mange år. Og jeg er beæret over at vi som sitter i dag får innkasere en seier som så mange før oss har jobbet for i så lang tid, sier Rydje.

Grasrotoppør mot Hernes

Studentorganisasjonene har i lang tid kjempet for heltidsstudenten – altså økonomisk mulighet til å kunne studere på heltid. Kampen har flere ganger ført til steile fronter og sterke reaksjoner (se fakta).

I 1993 tok nær 15 000 studenter i Oslo, 3000 i Trondheim og 6000 i Bergen til gatene som en reaksjon på regjeringens budsjett – protesten var rettet spesielt mot daværende utdanningsminister Gudmund Hernes.

– Studentbevegelsen var en katalysator for det som ble et grasrotoppør. Folk som aldri før hadde gått i demonstrasjonstog ble med. Det var litt som å stikke en fyrstikk i bensin, og mye skjedde spontant, forteller Per

Helge Måseide, daværende leder i NSU.

Han er nå 47 år gammel, og er glad for at kampen om lik rett til utdanning fremdeles er viktig. Den tidligere NSU-lederen forteller at de i mange år hadde blitt avspist med «knapper og glansbilder».

– Det hadde bygget seg opp en veldig stor frustrasjon over tid, og vi hadde forventinger om reelle forbedringer. I stedet la Gudmund Hernes fram store kutt som skulle finansiere økningen i stipendandelen, sier Måseide.

U2 med på laget

Stemningen hadde bygget seg opp hele sommeren før budsjettet ble lagt fram, fordi rekordmange ikke fikk plass på universitetene.

Den sommeren spilte U2 på Valle Hovin. NSU visste at Bono brukte å ringe opp en politiker han ikke likte under konsertene, så de sendte et brev til ham og sa at det var like mange som ikke fikk studieplass som det ville være tilskuere på konserten.

De regnet ikke med å få svar, men Måseide ble oppringt av plateselskapet like før konserten og spurt om nummeret til Hernes.

– Gudmund var på Festsplilene og var ikke tilgjengelig, så da ringte Bono heller til fiskeriministeren og klaget på hvalfang-

storisk

Store glis: HiOA-studentleder Eline Stølan, ANSA-leder Vibeke Munthe-Kaas, UiO-studentleder Gabrielle Gjørdset, NSO-leder Ola Rydje og Velferdstingsleder Tone Vesterhus er alt annet enn misfornøyd med den elleve måneders lange gavepakken fra den avtroppende regjeringen.

sten, minnes han.

– Men vi fikk *nesten* Bono til å gå ut på scenen på Valle Hovin og ringe til Gudmund Hernes.

Prioriterte boliger

I 2007 var gateprotestene byttet ut med møter med politikere.

Langerød forteller at statssekretæren, etter å ha ledd ferdig, sa at han hadde sympati for forslaget, men at han gjorde det ganske klart at de ikke ville finne de nødvendige 500 millionene i overskuelig fremtid. NSU jobbet også opp mot partiene for å få dem til å programfeste elleve måneder med støtte til valget i 2009.

– De store partiene sa at vi gjerne måtte omfordele de pengene vi allerede fikk, fra ti til elleve måneder, men at vi ikke fikk mer penger totalt, forteller Langerød.

Isteden gikk de tilbake til landsstyret i studentunionen med forslag om å jobbe for å få 1000 nye studentboliger i året – fordi de så dette som en bedre strategi. Dette ble da også tatt inn i regjeringsplattformen til Stoltenberg II-regjeringen.

Studentenes imageproblem

Tidligere NSO-leder i 2011–2012, Kim Kantardjiev, forteller at et av de største problemene de måtte overvinne, var holdningen mange hadde til studenter.

– Vi ble ofte møtt med holdningen at penger bare går til øl og fest. Det var viktig for oss å vise at det ikke stemte, og at mer penger fører til bedre akademiske resultater, sier han.

Også Rydje forteller at de har blitt møtt med noe av den samme holdningen.

– Vi har hatt en utfordring med imaget til norske studenter. Økt støtte handler ikke om at vi skal ha et økt forbruk, men om bedre resultater og at studenter skal bli ferdige på normert tid, sier han.

Ikke i mål

Mandagens statsbudsjett tyder på at studentorganisasjonenes langvarige kamp har vunnet gehør.

– Jeg tror man med rimelig sikkerhet kan si at det for studenter aldri har vært et bedre studentbudsjett enn det vi ser nå, sier Kantardjiev.

Men Ola Rydje advarer mot å tro at kampen er vunnet.

– Vi er ikke i mål. Studenter må fortsatt jobbe litt ved siden av studiene og på sommeren for å ha råd til alle de faste utgiftene, sier Rydje.

NSO-lederen legger samtidig til at han tror NSO nå har kommet veldig mye nærmere det store målet:

Heltidsstudenten.

petter.flottum@universitas.no

KAMPEN FOR HELTIDSSTUDENTEN

1987

Norsk Studentunion (NSU) reagerer kraftig på at Regjeringen i sitt forslag til revidert nasjonalbudsjett sparer 100 millioner kroner gjennom å redusere bevilgningen til stipender i Statens lånekasse for utdanning.

1992

Utdanningsminister Gudmund Hernes fremmer forslaget om månedlige utbetalinger av studielånet. Datidens ordning innebærer én utbetaling, ved semesterstart. «Stopp tyven» heter aksjonen 100 000 studenter over hele landet setter i gang. Myndighetene vil med månedlige utbetalinger spare 70 millioner kroner i renteutgifter. Den landsomfattende aksjonen inkluderer demonstrasjonstog i Bergen, Trondheim, Ålesund samt flere aksjoner over hele landet.

1989

2000 studenter går i en landsdekkende fakkeltogprotest mot regjeringens budsjettforslag. Studentene samler 20 000 underskrifter i en aksjon for lavere rente på studielån, flere lærere per elev ved lærestedene og nok penger til forsvarlig undervisning. Studentene protesterer også mot at Regjeringen vil trappe ned byggingen av studentboliger.

1993

15 000 studenter fyller Oslos gater i protest mot Regjeringens forslag til studiefinansiering. Samme uke demonstrerer 6000 studenter i Bergen mot et budsjett de mener tar livet av heltidsstudenten. I Trondheim toger 3000 likesinnede gjennom gatene for å vise sin misnøye.

1994

Med krav om flere studieplasser, åpent universitet og gjenreising av heltidsstudenten, demonstrerer nærmere 10 000 studenter mot statsbudsjettet. De går også imot forslagene om at enslige, forsørgende studenter skal fratas lånemuligheten, at støtteperioden reduseres fra åtte til syv år og at hovedfagsavskrivningen på 40 000 kroner blir erstattet av en bonusordning.

2001

Nærmere 2000 studenter deltar i protesttoget som studenter og elever i den videregående skolen arrangerer i Bergen mot Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2002. Protestene går på at stipendandelen i studiefinansieringen ikke blir økt fra 30 til 39 prosent, slik de fleste partiene lovet gjennom hele valgkampen.

2007

Studenter fra universiteter og høyskoler i Oslo-området demonstrerer for sine rettigheter på Universitetsplassen i Oslo sentrum. Under parolen «Nå er det nok» protesterer de mot kutt i bevilgninger til høyere utdanning og manglende satsing på studenter.

2013

Etter flere års lovnader om elleve måneders studie- støtte innfrir Regjeringen endelig en av studentenes viktigste kampsaker. Norges studentledere jubler.

Studentgave: Samarbeidet ble kort og godt mellom NSO-leder Ola Magnusson Rydje og kunnskapsminister Kristin Halvorsen. Her fra fremleggningen av statsbudsjettet på mandag.

– Umulig å avblåse økning i studiestøtte

Elleve måneders studiestøtte er Kristin Halvorsens siste gavepakke til studentene. Regninga er det de borgerlige som blir sittende med.

Studiefinansiering

tekst Petter Fløttum
foto Ena Kreso

Mens studentene jubler over det historiske forslaget om elleve måneders studiestøtte, er mottakelsen i de borgerlige partiene svært kjølig. De mener økningen kommer lovlig sent, og at de rødgrønne stikker fra regninga.

Avtroppende kunnskapsminister Kristin Halvorsen (SV) legger ikke skjul på at det vil være vanskelig for den nye regjeringen å stoppe forslaget.

– Dette er en av de sakene som Frp, KrF og Venstre har programfestet, og det er en sak som de har etterlyst. Jeg anser det som helt umulig for dem å avblåse dette, sier hun.

Både SV, Sp og Ap gikk inn for elleve måneders studiestøtte i sine partiprogram for perioden 2009–2013. At de derimot ikke har innført det tidligere, skyldes ifølge Halvorsen at de heller har prioritert å bygge studentboliger.

Sender regninga videre

Venstre reagerer på at studiestøtten øker så mye først når de rødgrønne skal gi fra seg makten.

– De bruker ikke penger selv, men lover at neste regjering skal finne en halv milliard til elleve måneders studiestøtte, sier Sveinung Rotevatn, stortingsrepresentant og leder i Unge Venstre.

Rotevatn påpeker at første utbetaling for den ekstra stipendmåneden ikke kommer før i juni 2015.

Han får støtte av partileder Trine Skei Grande.

– Elleve måneder studiestøtte kunne de innført hele sin regjeringsperiode og betalt for. Men de gjør det først nå, når andre skal betale for det, sier Grande.

Rotevatn understreker imidlertid at Venstre vil henge tett på Høyre og Frp for at de skal bevare den ellevte stipendmåneden.

– Symbolsk katastrofe å fjerne

Økning i studiestøtten har vært et konkret ønske fra studentorganisasjoner siden høsten 2007. Etter gjentatte skuffelser over tidligere års statsbudsjetter mener Ola Magnussen Rydje, leder for Norsk studentorganisasjon (NSO), at studentene nå endelig er soleklare vinnere. Men ikke alle studentpolitikere jubler høyt over økningen. Mats Kirkebirkeland, politisk leder i Den konservative studentforening (DKSF), mener det er en snubletråd for den kommende regjeringen.

– Det er jo en grunn til at dette ikke har blitt innført på åtte år, og det er at det koster mye, sier Kirkebirkeland.

Han tror forslaget er lagt inn for å teste den nye regjeringen, og for å få dem til å tape ansikt om de fjerner det.

– Når de i all tid har sagt at de skal satse på utdanning og kunnskap, vil det være en symbolsk katastrofe for Høyre om de trekker seg på elleve måneders studiestøtte, sier Kirkebirkeland.

Han tror også det er en test for Venstre, som han mener vil tape ansikt om de ikke bidrar til å få stipendøkningen gjennom.

Ingen garanti

Høyres stortingskandidater Kristin Vinje og Svein Harberg vil ikke si sikkert at den ellevte måneden blir med videre når de får sette sitt preg på budsjettet, men understreker at de vil satse på studentvelferd og høyere utdanning.

– Jeg regner med at en ny regjering vil ha en minst like offensiv holdning til høyere utdanning og forskning, sier Vinje (H).

– Dette er noe vi har påpekt i år etter år, og som vi har i regjeringsplattformen at vi vil satse på, sier Harberg (H), tidligere medlem av Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen.

Usikker på Høyre og Frp

Både Rydje i NSO og Kirkebirkeland i DKSF håper at Høyre og Frp beholder den ellevte stipendmåneden, selv om det vil bli dyrt for dem.

– Jeg håper at Høyre og Frp vil prioritere dette, men jeg er usikker på hvor langt de vil gå for å beholde det, sier Kirkebirkeland.

Rydje sier at de nå vil utfordre Erna Solberg til tidligst mulig å frede studiestøtteøkningen, og legger til at det ikke bare er de rødgrønne som vil få takken om den beholdes.

– Den rødgrønne regjeringen skal ha mye ros for å ha kommet med forslaget i budsjettet, men vi kommer også til å skryte av dem som faktisk betaler, sier Rydje.

petter.flottum@universitas.no

Studentpolitisk svarteper

Nyhetskommentar

Anders Sondrup, journalist i Universitas

Mandag ble det klart: Endelig tok den rødgrønne regjeringen skrittet fra fagre lovnader om elleve måneders studiefinansiering til en konkret satsing. Det stod der, i statsbudsjettet!

Nåværende og tidligere studentledere gikk bananas på sosiale medier, og overgikk hverandre i hyllester, store bokstaver og utropstegn i en eneste kollektiv fellatio over hvor flinke de alle hadde vært. «I dag er dere alle helter og denne seieren er deres framfor noen andre!», skrev Tuva Wettland, fagpolitisk ansvarlig i Norsk studentorganisasjon (NSO) på Facebook over bildet av et ølglass. Det hele var for godt til å være sant.

Problemet er bare at studentlederne ikke har noe særlig å rope hurra for. I stedet for å feire med øl burde de helle kaldt vann i årene. Timer tidligere, på mandag, sa nemlig Erna Solberg at budsjettvinnerne ikke måtte glede seg for tidlig. Det den rødgrønne regjeringen hadde gjort var nemlig å sende regninga til 2015, og det var slett ikke sikkert at den nye regjeringen kom til å betale den.

«Det smaker av reinspikka populisme og kjepper i hjulene når regjeringen først får ræva i gir noen timer før den søker om avskjed»

På Dagsnytt atten på NRK forsøkte finansminister Sigbjørn Johnsen å ro seg unna: «Ølløv måneders studiestøtte...» – sa han og smurte ekstra tjukt på med jovial hedmarksdialekt – «... er viktig fordi studentene skal føle at de har det bra, det er viktig for kunnskapssamfunnet».

Men hvorfor hadde ikke de rødgrønne innført det før, hvis det var så viktig for dem? Alle de tre partiene har hatt elleve måneders studiefinansiering i sine programmer. Under arbeidet med både den første og den andre Soria Moria-erklæringen ble økt studiestøtte forhandlet bort. Saken har heller ikke blitt flagget i valgkampene. Mye tyder på at det rett og slett var for dyrt.

Men som Venstre-leder Trine Skei Grande påpeker i denne ukas Universitas, hadde de rødgrønne råd til å sende regninga til 2015-budsjettet. Prislappen er på cirka 600 millioner kroner mer i stipend og rentestøtte, samt 1,8 milliarder mer i lån.

Økt studiestøtte er en snubletråd. Når Clinton-administrasjonen pirket ut W-ene fra tastaturene i Det hvite hus før George W. Bush skulle flytte inn, tenkte de omtrent like mye på norske studenter som de rødgrønne har gjort i denne saken.

Politikere og studentledere Universitas har snakket med denne uka, sier at de rødgrønne riktignok var seint ute med økt studiestøtte – men at Erna nok kommer til å gjennomføre. Rødgrønne politikere smiler i skjegget, fordi de vet at Solberg-regjeringen vil bli upopulær blant studentene om den reverserer.

Men det kan hende at de rødgrønne tok for hardt i denne gangen, og at opinionen gjennomskuer at dette først og fremst var en snubletråd. Ironisk nok har de rødgrønne partiene satt fokus på sin egen manglende gjennomføringsevne av likelydende programposter, og rettfærdiggjort at Solberg kan reversere økningen med et pennestrøk.

Det smaker av reinspikka populisme og kjepper i hjulene når regjeringen først får ræva i gir noen timer før den søker om avskjed.

Det er synd, fordi de rødgrønnes taktløshet har allerede legitimert en eventuell reversering og gjort studentene til en politisk svarteper som ingen vil være stuck med.

debatt@universitas.no

Ny kunnskapsminister? Ifølge valgforskere og studentledere er Torbjørn Røe Isaksen rett mann for jobben som kunnskapsminister. Her i 2006 da han som Unge Høyre-leder kastet seg på debatten om bokpriser.

– Et dristig valg

«Reflektert», «ambisiøs» og «utradisjonell». Slik karakteriseres Høyres Torbjørn Røe Isaksen, som trolig blir ny kunnskapsminister.

Regjeringskabal

tekst Anders Ballangrud

Torbjørn Røe Isaksen er bekreftet som vår nye kunnskapsminister, ifølge kilder TV 2 og Aftenposten har snakket med. Isaksen ble allerede rett etter stortingsvalget pekt ut som en het kandidat til ministerposten av Universitas. 35-åringen vil få ansvar for en storsatsing på skole, utdanning og forskning som har vært Høyres signalsak i lang tid.

Tillitserklæring

Valgforskere og studentledere er enige om at Isaksen er rett mann for jobben. Utnevnelsen vil være

en stor tillitserklæring for den 35 år gamle telemarkingen, mener valgforsker Bernt Aardal ved Universitetet i Oslo (UiO).

– Høyre har signalisert at utdanningsfeltet er meget viktig. Han er ung og vil stå overfor en stor oppgave, sier Aardal.

Aardal ble ikke overrasket over annonseringen om at Isaksen får ministerposten.

– Isaksen har vært en *up-and-coming man* i Høyre i lengre tid. Han er en veldig ideologisk bevisst og reflektert politiker, sier han.

– Bredt orientert

Heller ikke Terje Knutsen, førsteamanuensis og valgforsker ved Institutt for sammenliknende po-

litikk ved Universitetet i Bergen, er i tvil om at høyrepolitikeren er rett mann for jobben.

– Det er ikke spesielt overraskende om han blir utdanningsminister. Han er et dristig, men spennende valg. Han vil gjøre den norske universitetssektoren godt, sier Knutsen.

Isaksen er utpekt som en av de største ideologene på høyresiden. I 2008 ga han ut boken *Høyre om! For en ny konservatisme* og har markert seg som politisk redaktør i tidskriftet *Minerva*. På utdanningsfeltet har han tidligere tatt til orde for å øke gjennomføringsgraden i høyere utdanning og styrke elite-miljøene ved universitetene.

De siste årene har han derimot

ikke jobbet mye med utdanningspolitikk, men har vært Høyres arbeidspolitiske talsmann siden han kom inn på Stortinget i 2009. Knutsen mener at Isaksen har profilert seg på utdanningsfeltet og opparbeidet seg tilstrekkelig erfaring tross sin unge alder.

– Han har den stortingserfaringen han behøver for å være minister. Han er spennende fordi han ikke stivner i tankemønstre. Han er åpen for nye og utradisjonelle ideer, sier Knutsen.

– Tøff utfordring

Knutsen er imidlertid ikke i tvil om at ministerposten er en stor byrde, og at det ikke finnes noen garanti for at Isaksen vil lykkes.

– Han står overfor en tøff utfordring. Vi har jo sett i de to siste stortingsperiodene at partiet som har hatt posten, har mistet tiltro til velgerne på området, forteller Knutsen.

– Men nå har det også vært såpass mye misnøye med de rød-grønne på feltet, så den nye regjeringen kan ha en fordel her, legger han til.

– *Gitt Isaksens status i partiet, er det et signal i seg selv om at Høyre vil prioritere utdanningssektoren ved å gi ham posten?*

– Ja, det vil jeg si.

Ettersøker satsing

Leder i Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus, Eline Stølan, vil stille høye krav til vår neste kunnskapsminister.

– Jeg har inntrykk av at Isaksen er en ambisiøs mann som legger lista høyt. Men uansett hvem

som blir tildelt posten bør ministeren stille høye krav til utdanningssektoren i Norge, sier Stølan.

Hun etterlyser en mer offensiv kunnskapsminister.

– Om Isaksen blir vår nye kunnskapsminister, forventer jeg at han følger opp det Kristin Halvorsen har gjort på en god måte, men kanskje med enda større satsing innen høyere utdanning.

Leder for Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo, Gabrielle Legrand Gjerdsset, tror den nye kunnskapsministeren vil få nok å gjøre.

– Det er snakk om et stort felt, og Isaksen vil i så fall få en bratt læringskurve. Det blir spennende å se, men jeg tror han vil gjøre det bra, sier Gjerdsset.

Det har ikke lykket Universitas å få tak i Torbjørn Røe Isaksen.

anderbal@universitas.no

Torbjørn Røe Isaksen

- Født 28. juli 1978
- Master i statsvitenskap fra Universitetet i Oslo
- Leder av Unge Høyre i perioden 2004–2008
- Stortingsrepresentant for Høyre siden 2009
- Medlem av Sentralstyret i Høyre siden 2007
- Medlem av Arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget siden 2009
- Medlem av Høyres arbeidsutvalg siden 2009

Kilde: stortinget.no

SOFIEPRISEN 2013

Til vår tids største mobilisator i kampen mot global oppvarming:

BILL MCKIBBEN

CHATEAU NEUF
MANDAG 28. OKTOBER KL. 17.00

Den amerikanske journalisten, forfatteren og miljøforkjemperen har i løpet av få år etablert en global massebevegelse – 350.org

Bli med og hedre ham i en festforestilling sammen med blant andre:

- VALKYRIEN ALLSTARS
- TOMMY TOKYO
- BJARTE HJELMELAND

Prisutdelingen er gratis og åpen for alle påmeldte. Meld deg på:

www.sofieprisen.no/registering

Hør verdens fremste klimaaktivist, Sofieprisvinner Bill McKibben

Seminar 29. oktober kl. 09.00–11.00

Biologibygget på Blindern, UiO
(Kristine Bonnevis Hus, Aud. 3)

BILL MCKIBBEN leder verdens største, internasjonale klimakampanje. Hovedbudskapet er hvordan olje- og kullsektorene utgjør den største trusselen for klimaet på jorda.

Sofieprisen, i samarbeid med Universitetet i Oslo og Centre for Ecological and Evolutionary Synthesis (CEES), kan tilby et eksklusivt seminar med verdens fremste klimaaktivist.

PROGRAM:

- 09.00–09.10: Velkommen ved leder for CEES, professor Nils Christian Stenseth
- 09.10–10.00: «Why 350 is the Most Important Number in the World», Bill McKibben
- 10.00–10.15: Pause
- 10.15–10.45: «Notes from the Front Lines of the Climate Fight – how to push for change», Bill McKibben
- 10.45–11.00: Spørsmål/diskusjon

«Climate change is the single biggest thing humans have ever done on this planet. The only thing that needs to be bigger is our movement to stop it».

Bill McKibben

Godt nok utstyr? Majed Al-Sagedi er ingeniørstudent ved HiOA. Foreløpig er utstyret i orden.

Savner ingeniørsatsing

Lenge siden siste tannsjekk?

Moderne klinikk i Oslo sentrum.

Nye studentpasienter får en startpakke på

350,- kr (Prisen inkl. full undersøkelse med

2 røntgenbilder, enkel tannrens og kostnadsoverslag)

I tillegg gir vi **20% rabatt** på all tannbehandling.

Vi garanterer god service og høy kvalitet!

Ibsen Tannklinikk
TLF: 22 20 06 62
Pilestredet 17, Oslo
www.ibsentannklinikk.no

Regjeringen åpner flere studieplasser for ingeniørstudenter. Men Norges største ingeniørorganisasjon vil heller øke kvaliteten på studiene.

Ingeniørutdanning

tekst Magnus Newth
foto Helle Ganestad

– Det satses fortsatt ikke nok på ingeniørfaget, sier Trond Markussen, president i Norges ingeniør- og teknologorganisasjon (NITO).

Regjeringen foreslår å bevilge 255 nye studieplasser innen ingeniør- og teknologifag i årets statsbudsjett. NITO tror dette er en feilprioritering, da det ikke finnes midler til å drive de studieplassene som allerede finnes.

President Markussen peker ut utdatert utstyr og stort frafall som hovedutfordringer.

Høyt frafall

Ifølge Statistisk sentralbyrå faller 45 prosent av alle studenter på ingeniørfag fra, eller de fullfører ikke på normert tid. Markussen er klar over at problemet ikke bare gjelder ingeniører, men i dette tilfellet mener han enkle grep kunne gjort en stor forskjell.

Han mener en tettere oppfølging av enkeltstudenter samt en større tilpasning av undervisningen kan forebygge at studenter

stryker unødvendig eller dropper ut helt.

– Tiltaksmengden er feil. Det er for eksempel matten som knekker folk, sier Markussen.

Han mener at økt kontakt med arbeidslivet vil gi studentene en mer relevant utdanning.

– Det må legges til rette for mer erfaring, ikke bare i næringslivet, men også i stat og kommune. Alle kan bidra.

Framtidens jobber

Markussen mener pengemangel vil resultere i en utdatert utdanning der studentene sakker akterut. Han frykter dette kan få store konsekvenser når studenter skal inn i arbeidslivet.

– Studentene lærer seg å bruke utdatert utstyr, advarer Markussen.

I 2012 ble det bevilget 27 millioner til utstyr til realfag på statsbudsjettet, men dette har ikke vært nok, mener han. For å bøte på dette må ingeniørstudier bevilges enda mer, eller få økt finansiering per studieplasse.

Markussen mener ingeniørstudenter bør finansieres på lik linje med masterprogrammer i arkitek-

tur og industridesign, og profesjonsstudier i psykologi. Disse er de nest dyreste studieplassene og ligger et nivå over dagens tildeling til ingeniørstudenter.

Markussen er redd ingeniørstudiene vil stagnere om ikke noe gjøres, og ønsker at undervisningsinstitusjonene skal få incentiver til å tilpasse seg framtidige kompetansekrav.

– De som blir født i dag skal dels inn i jobber som ennå ikke finnes. Utdanningene må kunne ha økonomi til å finansiere nye studier, sier han.

Spent på den nye regjeringen

Markussen er imidlertid positiv til regjeringens satsing på elleve måneders studiestøtte, og mener det kan være særlig gunstig for ingeniørstudiene.

– Man har innsett at det å studere nesten tilsvarer en jobb. Jeg håper inderlig at disse tiltakene

tas med videre. Vi håper den nye regjeringen lytter til studentene. De sitter med fagkompetansen og vet selv hva de trenger fremover, sier Markussen.

Han mener den nye regjeringserklæringen er lovende, men er spent på framtiden.

Den nye regjeringens samferdselsatsing kan bli et betydelig løft for ingeniører, men vil stille store krav til utdanning. Norge har i dag et stort underskudd på ingeniører, og Markussen er bekymret for om satsingen i det hele tatt er gjennomførbar om man ikke utdanner flere kvalifiserte ingeniører.

– Det ligger mange gode formuleringer i erklæringen. Nå er vi spent på å se at disse fylles med konkret innhold, sier Trond Markussen.

«Det må legges til rette for mer erfaring»

Trond Markussen, president i NITO

Vil bygge 1300 nye studentboliger

Nye boliger: I disse containerne på Kringsjø skal studenter som ikke har annet sted å bo, få bo. Boligene er så godt som ferdigstilte.

Den rødgrønne regjeringen vil bruke 100 millioner mer på studentboliger til neste år. Det er langt mindre enn hva partiene tidligere har lovet.

Statsbudsjett

tekst Halvard Dypvik og
Christoffer Gundersen
foto Hans Dalane-Hval

Regjeringen vil bygge 1300 flere studentboliger til neste år, som innebærer en økning på omtrent 100 millioner sammenlignet med forrige statsbudsjett.

– Flere studentboliger bedrer studentøkonomien, presser prisene ned på det private markedet, og er derfor et gode for alle som i dag sliter på et dyrt privat leiemarked, sier leder i Norsk studentorganisasjon (NSO), Ola Magnussen Rydje.

Utvider rammene

Når studentsamskipnadene ønsker å bygge studentboliger, må de søke om tilskudd til prosjektet. Da

lover de samtidig at hver enkelt hybel vil koste maksimalt 700 000 kroner. Klarer de ikke komme under denne prisen, får de heller ikke tilskuddet. Og mens byggeprisene har økt, har denne grensen stått urørt siden 2009.

I statsbudsjettet foreslås det nå at kostnadsrammen utvides til 800 000 kroner. Staten skal også ta en større del av regningen: Det statlige tilskuddet økes med 20 prosent. Det skal gjøre det lettere for studentsamskipnadene å realisere flere prosjekter til en sluttkostnad som er levelig for studentene.

Skår i gleden

Styreleder i Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO), Magnus Nystrand, er veldig glad for økningen i antall studentboliger.

– Jeg er spesielt fornøyd med

at kostnadsrammen ble økt med 100 000 kroner, som gjør at vi faktisk kan få bygd boliger til studentene, sier Nystrand.

Tidligere har de lave kostnadsrammene gjort at det i mange tilfeller ikke har vært mulig å bygge boliger til oslostudentene.

Men Nystrand er ikke bare fornøyd. Han mener staten bør betale mer enn det som er foreslått, nærmere 50 prosent, eller 400 000 kroner med neste års kostnadsrammer.

I dag dekker staten 36 prosent av byggekostnadene per studenthybel.

Nystrand sier at han gjerne skulle sett en større økning i bygging. På Velferdstingets tildelingsmøte mandag fortalte han at SiO til neste år ville søke om å få bygge enda flere studentboliger.

Gjennomslag

Leder i Norsk studentorganisasjon (NSO), Ola Magnussen Rydje, er svært fornøyd med det nye budsjettforslaget. Men han har ikke tenkt å hvile på laurbærene.

– Den nye regjeringen kommer nå til å møte en studentbevegelse som ikke er fornøyd med et senket ambisjonsnivå. Her må Solberg, den nye kunnskapsministeren og det klare flertallet som har lovet dette på Stortinget følge opp den vedtatte politikken i partiprogrammene og de gode valgløftene, sier Rydje.

Etterslep

Leder for Velferdstinget i Oslo og Akershus, Tone Vesterhus, skulle helst sett at regjeringen bygget enda flere studentboliger.

– Økningen i studentboliger er ikke like ambisiøs som vi synes den skal være. Men vi visste at det var den forrige regjeringserklæringen som lå til grunn i dette budsjettet, og slik sett er dette likevel en økning på 300 boliger fra det de lovet den gangen, sier Vesterhus.

Hun mener at utvidede rammekostnader og større tilskuddsandel var etterlengt, og mener dette vil ha mye å si for boligbyggingen – spesielt i de store byene.

Vesterhus og Nystrand påpeker begge at beløpet fortsatt er mindre enn hva de rødgrønne partiene tidligere har lovet.

– Den nye regjeringen bør følge opp løftene sine med tanke på studentboliger, og de har lovet å bygge mellom 2000–3000 boliger i sine partiprogram. Vi mener det må bygges 3000 for å ta igjen etterlepet, sier Vesterhus.

Dyrere boliger

Når kostnadsrammen heves til 800 000 kroner, som foreslått, betyr det også dyrere boliger. Vesterhus mener derfor at det må følges av tilsvarende økning i tilskuddsandelen.

– Vi mener det beste hadde vært en prosentvis økning av tilskuddsandelen som fulgte økningen i kostnadsrammen, slik at studentboligene ikke ender opp med å bli dyrere for studentene, sier Vesterhus.

Slik fordeles studentmillionene

- STYRKER TANNHELSE
- KUTTER STUDENTPARLAMENTET PÅ HIOA
- MER TIL STUDENTMEDIENE

Effektiv behandling: Årets tildelingsmøte ble ferdig to timer før tiden. Et av de viktigste vedtakene var en økt satsing på studentenes tannhelse.

Vantro studentrepresentanter kunne konstatere at årets tildelingsmøte ble en knirkefri affære.

Studentvelferd

tekst Geir Molnes
foto Helle Gannestad

Det årlige tildelingsmøtet til Velferdstinget i Oslo og Akershus (VT) er den viktigste studentpolitiske begivenheten for studenter tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo (SiO). I år ble 14,8 millioner semesteravgiftskroner fordelt på ulike studentforeninger. Vanligvis er tildelingsmøtene preget av kaos, tvil om habilitet, steile fronter og tabber. Etter møtet var derfor overraskelsen stor blant så å si alle delegatene over at årets tildeling gikk totalt knirkefritt for seg.

Mer til tannlegebehandling

På møtet ble det vedtatt en opptrapping av tannlegesatsingen som ble startet i 2012. Da ble prisene på tannlegetjenestene i SiO redusert med 20 prosent; i år ble det bestemt at prisene skal ned

med ytterligere 20 prosent. I tillegg ble det fastsatt et pristak på 3000 kroner per behandling.

Samtidig ble det bestemt at VT skal jobbe for at SiO får på plass et nettbasert timebestillingssystem i helseavdelingene. I dag er det bare mulig å bestille time på hverdager mellom klokka 08 og 09.

Forslaget om pristak møtte uventet motstand fra Venstrealliansen. Representant Signy Grape uttrykte bekymring for at noen ville lure systemet ved å melde seg opp som student for å få billigere tannlegebehandling. Men hun fikk ikke gehør for sine bekymringer, og arbeidsutvalgets forslag ble stående uendret.

Ønsket 1,8 millioner mer

Før møtet hadde arbeidsutvalget i VT fremmet en innstilling med forslag til fordelingen av studentpengene. På møtet kan studentrepresentantene foreslå endringer

av arbeidsutvalgets innstilling.

Det mest ytterliggående forslaget kom fra Svein Tømmerdal, representant for Blå liste. Han argumenterte for å øke budsjett-rammen med 1,8 millioner kroner, slik at den totale tildelingspotten ville blitt på 16,6 millioner. Selv omtalte han forslaget som «moderat og forsiktig», til humring fra enkelte i salen. Tømmerdal viste til en historisk utvikling der en stadig mindre del av studentavgiftene blir fordelt gjennom tildelingsmøtet. Men han fikk ikke gehør for forslaget, som ble resolutt nedstemt.

Heller ingen andre vesentlige endringsforslag ble vedtatt, og arbeidsutvalgets innstilling ble dermed stående uendret.

Styrker studentmediene

Studentmediene er tydelig prioritert i neste års budsjett, der det legges til rette for en satsing. Universitas fikk fullt tilslag på sin søknad om 2,7 millioner kroner, mens Radio Nova fikk 1,7 millioner kroner. Dermed fikk Radio Nova nærmere 160 000 mer enn i fjor, mens

Universitas fikk økt budsjettet med nærmere 400 000, og er dermed tilbake på samme nivå som budsjettet for 2012.

«Studentmediene er helt essensielle for et levende studentdemokrati, for studentkulturen og er viktige for å skape en felles studentidentitet i Oslo og Akershus», heter det i arbeidsutvalgets begrunnelse.

Satsingen gikk riktignok på bekostning av studentdemokratiene. Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus (SP HiOA) var organisasjonen som fikk det største kuttet. Det ble kuttet fra 341 000 kroner i fjorårets budsjett til 300 000 kroner i årets.

Kutt for studentparlamentene ved UiO og HiOA ble begrunnet med at de har stor egenkapital og derfor ikke et så stort behov for midler.

Unison hyllest

Da møtet var over var det tid for møtekritikk. Nærmest samtlige representanter ga uttrykk for at møtet hadde vært usedvanlig vel-

lykket, og skamroste Velferdstingets arbeidsutvalg, anført av leder Tone Vesterhus, for et svært grundig forarbeid. Flere var nærmest sjokkerte over hvor knirkefritt det hele hadde gått.

VT-leder Vesterhus er også positivt overrasket over gjennomføringen.

– Det ble et veldig bra møte, sier Vesterhus.

Hun tror årsaken til den unisone hyllesten er at representantene klarte å tenke på helheten i tildelingsforslaget og ikke bare på enkelttildelingene isolert sett.

– Jeg ble også veldig positivt overrasket over at folk klarte å legge fra seg den sterke trangen til å forsvare sin egen institusjons interesser, sier hun.

Hun har følgende oppfordring til fremtidige arbeidsutvalg:

– Sørg for å ha alle fakta på bordet, slik at det ikke skjer feil på bakgrunn av misforståelser. Det er en lang prosess, men det er veldig viktig at det gjøres grundig.

Vi søker ny redaktør

Redaktørstillingen er en lønnet fulltidsjobb. Med det øverste redaksjonelle ansvaret for avisa får man unik leder- og journalisterfaring, og jobben er et perfekt utgangspunkt for en videre journalistisk karriere.

Universitas har store muligheter og står foran spennende utfordringer i 2014. Avisa har nå et nedslagsfelt på i overkant av 60 000 studenter. Det vil bli den nye redaktørens oppgave å befestе posisjonen som en studentavis for hele Oslo og Akershus. Universitas er Norges største og viktigste studentavis. Avisa gis ut ukentlig i vår- og høstsemesteret, har en omsetning på cirka 4 millioner kroner i året, og redaksjonen består av rundt 40 medarbeidere. Redaktøren ansetter redaksjonsleder, som i tillegg til daglig leder, har heltidsstilling.

Engasjementet varer i ett år, med tiltredelse 1. januar 2014. Søkere må ha journalistisk erfaring og bør ha kjennskap til studentlivet i Oslo og Akershus. Ledererfaring og gode samarbeidsevner vil bli vektlagt. Det vil være fleksibilitet i forhold til eventuelle sommerjobber i andre medier.

Søknaden må inneholde en programerklæring hvor du gjør rede for dine visjoner for Universitas. Stillingen er lønnet. Søknad med programerklæring, CV og annen dokumentasjon sendes til:

Universitas v/ styreleder Espen Langbråten Wilberg
Postboks 89 Blindern
0314 Oslo

eller på e-post: espenlw@student.sv.uio.no

Søknadsfrist 4. november.

Spørsmål om stillingen eller programerklæringen kan rettes til:

Styreleder Espen Langbråten Wilberg (tlf: 977 81 819)
eller redaktør Emma Tollersrud (tlf: 911 23 791)

UNIVERSITAS

Fornøyd: Politik- og samarbeidsansvarlig i SBIO, Kaia Marie Rosseland, har i lengre tid jobbet for å få SBIO inn i NSO. Hun er strålende fornøyd med at hun nå også har styret i ryggen.

Styret i studentforeningen ved BI har snudd. Nå ønsker de å bli medlemmer i Norsk studentorganisasjon.

BI vil inn i NSO

SBIO

tekst Geir Molnes

foto Hans Dalane-Hval

På generalforsamlingen 24. oktober blir det avgjort om BI-studentene ønsker å søke om å bli medlemslag i Norsk studentorganisasjon (NSO).

Forrige gang saken var oppe til avstemming i Studentforeningen ved Handelshøyskolen BI i Oslo (SBIO), ønsket ikke styret å bli med i organisasjonen.

Styreleder Veronica Kristensen i SBIO begrunnet dette med manglende informasjon om NSOs virksomhet. Etter flere møter med organisasjonen og ulike medlemslag mener hun nå at styret har den informasjonen de trenger.

– Vi har fått mye mer informa-

sjon om hva NSO gjør og jobber for. Derfor ønsker vi nå å melde oss inn i organisasjonen, sier Kristensen.

Ønsker politisk gjennomslag

Kristensen viser også til at den interne uroen som har vært i NSO, blant annet rundt usikkerheten om en utmelding av Studentparlamentet ved Universitetet i Bergen, nå har lagt seg.

Styrelederen mener den største fordelen ved et eventuelt NSO-medlemskap er at de kan ta del i den store studentbevegelsen og spille inn saker som er viktige for SBIO.

– NSO er ikke kjent for å være vennlig innstilt overfor privatskoler. Kan det ha noe å si for deres påvirkningskraft?

– Jeg tror ikke det blir avgjørende for vår gjennomslagskraft i organisasjonen, sier Kristensen.

Spent nestleder

Nestleder André Almås Christiansen i NSO venter i spenning på resultatet fra SBIOs generalforsamling. Han understreker at NSO ønsker å være en organisasjon for alle landets studenter, også de som studerer ved private utdanningsinstitusjoner.

– Vi har allerede et mangfold av både private og offentlige utdanningsinstitusjoner, og BI matcher kriteriene for å være med i NSO, sier Christiansen.

Han er glad for at SBIO-styret har snudd i spørsmålet om NSO-innmelding.

– Jeg er veldig glad for innstillingen. Det er viktig at vi har en

studentbevegelse som favner hele landet. Vi står sterkere sammen enn hver for oss.

Christiansen mener det er vanskelig å si hvor mye gjennomslag SBIO vil få dersom de blir med i NSO. Han mener organisasjonen er blitt mer åpen for private utdanningsinstitusjoner enn da organisasjonen var nyopprettet.

– BI er av en annen størrelse og tyngre enn de private utdanningsinstitusjonene som er med i NSO.

Satser på innmelding

Politikk- og samarbeidsansvarlig i SBIO, Kaia Marie Rosseland, har i lengre tid jobbet for å få SBIO inn i NSO. Hun er strålende fornøyd med at hun nå også har styret i ryggen.

Forrige forslag om innmelding ble nedstemt med fattige to stemmer i mai. Flertallet av BI-studentene ønsket å melde seg inn, men for at dette skulle skje var det nødvendig med to tredels flertall. Da som nå ønsket ledelsen i SBIO å melde seg inn i organisasjonen.

– Sjansen er mye større denne gangen, ettersom styret og ledelsen nå er enige og står samlet, sier en fornøyd Rosseland.

Må godkjennes av NSO

I likhet med styreleder Kristensen mener hun det er viktig å sikre at BI-studentene får innflytelse på den nasjonale studentpolitikken.

Får hun gjennomslag for sitt ønske i generalforsamlingen, gjenstår fortsatt et potensielt hinder før Rosseland kan sprette champagnekorken. NSO må også godkjenne innmeldingen på et landsstyre.

– Hvor store er sjansene for at dere slipper inn i organisasjonen?

– Jeg tror sjansene er store for at det skjer. Ut i fra hva jeg har skjønnet så ligger vi godt an, sier Rosseland.

universitas@universitas.no

Norsk studentorganisasjon

- Norsk studentorganisasjon (NSO) er den fremste nasjonale interesseorganisasjonen for studenter i Norge.
- Består av 44 medlemslag, hvor medlemslagene er universiteter og høyskoler (offentlige og private) fra hele landet.
- Representerer om lag 200 000 studenter.
- NSOs mål er å bedre studenters faglige, sosiale og økonomiske rettigheter.
- NSO ble stiftet i 2010 ved en sammenslåing av de tidligere studentorganisasjonene Norsk studentunion og Studentenes landsforbund.

Prosjektmedarbeider(e)

Vil du bli Wikipedia-bevegelsens første ansatte i Norge?

Wikimedia Norge søker medarbeidere på hel- eller deltid til å utvikle deltakelse og kvalitet på Wikipedia og de andre Wikimedia-prosjektene. Vil du bli Norges første ansatte i verdens største kunnskapsprosjekt? Vi skal utvikle samarbeidet om kunnskapsdeling og kvalitet med Norsk kulturråd og andre institusjoner på kulturfeltet. Vi søker en selvstendig, utadrettet og kreativ medarbeider med erfaring fra prosjekter, arrangement, organisering, og kommunikasjon. Engasjement i Oslo til august 2014 eller etter nærmere avtale. Full utlysning på: <http://no.wikimedia.org>

Krever åpenhet: Mats Kirkebirkeland (til høyre), tidligere politikk- og samarbeidsansvarlig, kritiserer SBIO-ledelsen ved Annette Sofie Gabrielsen for ikke å engasjere seg i ansettelsen av ny rektor på BI.

Raser mot manglende åpenhet

Tidligere studentrepresentant på BI, Mats Kirkebirkeland, mener rektorvalget ved skolen er en lukket prosess der studentene har for lite formell makt.

Rektoransettelse

tekst Kristin Antonsen Brenna
foto Henrik Evertsen

– Prosessen i rektorvalget på BI er for lukket, og studentene har for lite formell makt, sier tidligere BI-studentrepresentant, Mats Kirkebirkeland.

Tom Colbjørnsen går til våren av som rektor ved BI, og nominasjonskomiteen jobber nå med å finne en etterfølger. BI er en privat stiftelse hvor rektor blir ansatt av styret, etter innstilling fra en nominasjonskomité.

Kirkebirkeland mener det er urovekkende lite oppmerksomhet rundt rektoransettelsen, og at dette er noe alle studenter bør være opptatt av.

– Når man ser hvilke konsekvenser valget av rektor har for den retningen skolene går i, ser vi at det er viktig at studentene engasjerer seg, sier Kirkebirkeland.

Han mener SBIO har for lite

oversikt og informasjon om ansettelsen, og etterlyser at studentforeningene kommer på banen.

– De må ta stilling til hva vi ønsker i en ny rektor, sier han.

Savner innflytelse

Kirkebirkeland mener det er et problem at studentene mangler formell innflytelse i ansettelsesprosessen.

– Studentene har for lite formell makt. SBIO er for avhengig av ledelsens godvilje, og det svekker deres funksjon som vaktbikkje, sier Kirkebirkeland.

Annette Sofie Gabrielsen, leder av SBIO, er imidlertid ikke enig i at studentene på BI ikke har nok innflytelse i prosessen. Hun mener de har formell innflytelse gjennom en studentrepresentant i nominasjonskomiteen, i tillegg til to representanter i BI-styret – hvor det endelige valget blir tatt. Hun mener derfor ikke at studentene er avhengige av godvilje for å få gjennom saker.

– SBIO har ikke noen klare retningslinjer til hvordan vi forholder oss til et rektorvalg, og det vil være en aktuell diskusjon om SBIO bør involvere seg mer i en slik prosess. Vi velger representanter som skal representere oss på en god måte, og det har vi tilitt til at de gjør, sier Gabrielsen.

– Jeg har innsikt

Kirkebirkeland på sin side mener studentrepresentanter i alle formelle organer på BI bør bli direkte valgt av SBIOs generalforsamling. – Nå er tidspunktet for å stille krav fra studentene til en ny rektor, men da må man også sørge for at studentrepresentanten i valgkomiteen har et tydelig mandat, sier han.

Studentrepresentanten i nomi-

nasjonskomiteen, Per Olav Myhre, er valgt av styrerepresentantene i SBIO. Han har skrevet under en taushetserklæring, og kan kun uttale seg om sin

« Studentene har for lite formell makt. »

Mats Kirkebirkeland, tidligere studentrepresentant ved BI

rolle som studentrepresentant i komiteen. Han forstår at det stilles spørsmålstegn ved at prosessen er lukket, og mener problemet er at man ofte sammenlikner med rektorvalg, slik man så på UiO i vår. Han mener likevel studentinteressene er godt ivaretatt.

– Gjennom mine verv på BI har jeg fått god innsikt i rektorrollen og hvordan rektor forholder seg til studentforeningene og studenter, sier Myhre.

Vurderer tettere dialog

På bakgrunn av sine erfaringer mener Myhre han har nok ballast

til å si noe om hva som er viktig for studentene.

– Jeg sitter ikke der og fremmer min personlige mening, understreker han.

Gabrielsen mener likevel direkte valg av representanter er noe de vil diskutere framover.

– Det er helt klart en aktuell diskusjon å ta, om det burde være en tettere dialog mellom studentrepresentantene og SBIO-ledelsen samt øvrige studenter på skolen. Man kan også vurdere om representanter til ulike komiteer og forum, som nominasjonskomiteen, bør bli valgt på generalforsamlingen.

BI-rektor Tom Colbjørnsen fant ikke tid til å kommentere saken.

universitas@universitas.no

omverdenredaktør: Axel Geard Nygaard
axelgn@universitas.no 906 59 740

OMVERDEN

Flyktninger får høyere utdanning

KENYA: Et pilotprosjekt i Dabaab-provinsen nær grensen til Somalia skal tilby universitetsutdanning til 400 studenter i flyktningleirer, melder avisa The New York Times.

– Mange mennesker blir værende i flyktningleirene og blir arbeidsledige. Så du kan ikke fatte hvilken gylden mulighet dette er for oss, sier Abdullahi Abdi, en deltaker i prosjektet.

Deltakerne vil få intensiv undervisning i engelsk, informasjonsteknologi og forskningsmetoder, og vil kunne ta grader i befolkningshelse, utvikling, næringsliv og naturvitenskap.

Selv om utdanning i flyktningleirer tradisjonelt har blitt vektlagt, har fokuset til nå vært på grunnskoleutdanning. Ifølge FNs høykommissær for flyktninger tar bare én prosent av befolkningen i verdens flyktningleirer høyere utdanning.

Kabul-universitet frykter for framtida

AFGHANISTAN: Studenter ved American University of Afghanistan er engstelige for hva som vil skje etter at amerikanske styrker trekker seg ut, melder avisa The Washington Post. Den amerikanske militære tilstedeværelsen i landet skal etter planen avsluttes ved utgangen av 2014.

– Det er en stor frykt blant alle. Når jeg snakker med folk, er det ingen som er optimistiske med tanke på framtida, sier Mubereka Sahar Fetrat, en av de mange hundre kvinnene som studerer ved universitetet.

Universitetet beskrives som et sjeldent uttrykk for det samfunnet amerikanerne forsøkte å bygge i Afghanistan i tida etter 2001, med kvinner og menn som studerer fritt sammen. Som mange andre bistandsprosjekter i landet er universitetet halvferdig og svært avhengig av utenlandsk støtte.

FOTO: US EMBASSY KABUL / FLICKR.COM

Frykter framtiden: Kvinnelige avgangsstudenter ved American University of Afghanistan gruer seg til de amerikanske.

Sammenstøt ved palestinsk universitet

PALESTINA: Åtte studenter ved Al-Quds universitetet i Abu Dis ble skadet etter å ha blitt skutt med gummikuler, melder Al-Fanar Media. Ifølge pressetalsmann ved universitetet, Mohammad Abu Elzait, brukte israelsk politi gummikuler og tåregass i sammenstøtene som oppsto som følge av at de stanset og visiterte studenter utenfor campus.

Talsmann for det israelske politiet, Micky Rosenfeld, hevder på sin side at politistyrkene forsvarte seg mot et uprovosert angrep.

– De måtte forsvare seg for at de ikke skulle bli skadd, sier Rosenfeld.

Flere palestinske akademikere og organisasjoner for akademisk frihet mener derimot at sammenstøtet er en del av et mønster der israelske myndigheter forsøker å hindre palestinere i å ta høyere utdanning.

Historiens største: I juni demonstrerte over ti millioner i Brasils gater.

– Trenger skoler

Brasil bruker enorme summer på oppgraderinger fram mot OL og VM i landet. Brasilianske studenter i Norge mener pengene heller burde brukes på utdanning.

Brasil

tekst Jo S. Refseth

– Nå må vi jo arrangere VM, ellers så er det i hvert fall bortkastete penger, sier João Victor, brasiliansk utvekslingsstudent på Universitetet i Oslo.

Han er oppgitt over den enorme pengebruken på idrettsanlegg i hjemlandet, i forkant av VM i fotball i 2014 og sommer-OL i 2016. Victor mener mange av pengene har gått bort i ren korrupsjon, midler det hadde vært bedre å bruke på utdanning og helse.

– Nå får Brasilia et stadion som tar 70 000 tilskuere, mens fotballkampene der i gjennomsnitt hadde 886 tilskuere i 2012, sier Victor.

Millioner i demonstrasjon

I juni demonstrerte over ti millioner mennesker i over 500 brasilianske byer. Protestene toppet seg i sommer under arrangeringen av FIFA Confederations Cup, som er

en opptakt til VM i fotball neste år.

Victor mener protestene hadde en innvirkning og la press på politikerne i landet.

– Dessuten klager vi ikke bare på regjeringen. Det er en følelse av kronisk korrupsjon i landet vårt. Vi må revolusjonere hele systemet. Derfor må vi fortsette kampen og opprettholde demonstrasjonene, sier Victor.

– Opprettholder forskjeller

Brasilianske Eric Cezne studerer utviklingsstudier på Universitetet for miljø og biovitenskap i Ås. Han mener det er bra at hjemlandet arrangerer VM og OL, men er sterkt imot måten pengene blir brukt.

– Istedenfor å investere i ordentlig infrastruktur bruker vi enorme summer på å bygge og renovere det samme stadionet, Maracanã. Føørst i 2007, så til VM i 2014, og så en tredje gang til OL i 2016, sier studenten.

Cezne mener mange av disse

Kostnadene for VM og OL

- Nåværende beregninger viser at VM i 2014 vil koste over 85 milliarder kroner.
- For OL i 2016 er det presentert et budsjett på over 93 milliarder.
- Et working paper fra Oxford University viser at alle OL siden 1960 i gjennomsnitt har gått over budsjett med 179 prosent.
- OL i London budsjetterte først med 24 milliarder, men dette økte til 93 milliarder. Mange mener de faktiske kostnadene er langt høyere.
- Brasilia's Estadio Nacional har kostet fire og en halv milliard og er fryktet å bli en såkalt hvit elefant.

pengene heller burde brukes på utdanning og helse.

– Selv om Brasil har noen offentlige universiteter med meget høy standard, så er disse bare for

FOTO: TÂNIA RÉGO (AGÊNCIA BRASIL)

, ikke stadioner

noen heldige få. De offentlige grunnskolen er i elendig forfatning. Og for å komme inn på de gode universitetene må man gå på de dyre privatskolene først, noe som opprettholder forskjellene mellom fattige og rike, sier Cezne.

Fredelig revolusjon

Einar Braathen, Forsker ved Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR), forteller om et Brasil som lengter etter politisk forandring.

– Studentene er utrolig engasjert i den politiske utviklingen i landet, og det er møter og diskusjoner overalt på universitetene. I tillegg er det nå streik blant lærerne. De er rasende på politikerne, sier Braathen, som selv har levd i Rio de Janeiro.

Mens det brukes milliarder på forberedelsene til VM og OL, har Brasil enorme utfordringer innen utdanning, helse og samferdsel. Ifølge Braathen har det ikke vært noen investeringer i offentlig transport siden 70-tallet under militærdiktaturet.

Det var nettopp protester mot transportkostnader som utløste de første demonstrasjonene i juni. Billettprisene på kollektivtransport i Brasil er halvparten av i

Oslo, men samtidig er gjennomsnittsinntekten i Brasil bare en tiendedel av den norske.

Braathen mener Brasil trenger en fredelig revolusjon.

– Det som trengs er en ny grunnlov, men dette har selvfølgelig ikke politikerne selv noen interesse av. Men, det er mulig og nødvendig, bedyrer Braathen.

Mener det er bra for Brasil

Det er imidlertid ikke alle som mener VM- og OL-investeringene er en byrde for landet.

«Det er en følelse av kronisk korrupsjon i landet vårt. Vi må revolusjonere hele systemet»

tet i Oslo.

– Ville det ikke vært bedre å bruke pengene på mer vedvarende investeringer?

– Ting utvikler seg samtidig. Det er mange utfordringer i for eksempel utdanningssystemet, men det har blitt bedre de siste ti årene, og det kommer til å bli enda bedre. Men, ting tar tid. Spesielt i et så korrupt land som Brasil. De beste universitetene er fortsatt kun for de bedrestilte i landet, de som har råd til privatskoler, sier Ramos.

Han mener at utdanning, helse

João Victor, brasiliansk student ved UIO

– Vi kan ikke melde oss ut av verden helt til vi har ordnet alle sosiale problemer i landet vårt. Det er viktig å kunne arrangere VM og OL. Det viser fram Brasil, samtidig som det skaper turisme, medieinteresse og investeringer, sier Thiago Mautinho Ramos.

Han avslutter i høst sin mastergrad i Maritime Law ved Universi-

og samferdsel er de viktige sakene for brasilianske studenter.

– For studentene må man få flere gode universiteter. Men det klart viktigste er å forbedre kvaliteten i grunnskolen. Det var dette massedemonstrasjonene handlet om, ikke om OL og VM, sier brasilianeren.

j.s.refseth@universitas.no

Asia fyker til topps

FoU-utgifter som andel av BNP

■ 4,0 - 5,0	■ 0,5 - 1,0
■ 3,0 - 4,0	□ 0,0 - 0,5
■ 2,0 - 3,0	▨ Data ikke tilgjengelig
■ 1,0 - 2,0	

Kina kan om få år bli verdens største forskningsnasjon, spår NIFU-forskere.

Forskning

tekst Benedicte Elisabeth Bjerknes

I løpet av ti år har Asia gått forbi både Nord-Amerika og Europa på investeringer i forskning og utviklingsarbeid (FoU). Asia står nå for den største andelen av verdens FoU-investeringer.

Det viser Indikatorrapporten 2013, et samarbeidsprosjekt mellom Norges forskningsråd, Statistisk sentralbyrå (SSB) og Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU).

– Dersom denne trenden fortsetter, blir Kina større enn USA innen ti år, sier Kaja Wendt, redaktør av rapporten og seniorrådgiver ved NIFU.

Positiv utvikling

USA, Kina og Japan er de tre største forskningsnasjonene og står for omtrent 60 prosent av verdens FoU-utgifter. USA er fortsatt aller størst og står for drøyt 30 prosent, mens Kina er nest størst med 15 prosent.

Men fordelingen er i ferd med å snu: Wendt forklarer at USA har hatt en årlig realvekst i forskning og utvikling på under to prosent de siste ti årene, mens Kina har hatt en realvekst på nærmere 20 prosent årlig.

Hun beskriver en trend hvor kunnskapsproduksjon har økt mest i land som tidligere har hatt lavt utdanningsnivå, og som ikke har satset på forskning. Dette gjelder særlig asiatiske og enkelte østeuropeiske land.

– Brasil, Korea og Taiwan er andre land med sterk vekst, sier Wendt.

Hun forklarer at andelen FoU-utgifter på verdensbasis i det store og det hele øker. Midlene brukt på forskning og utvikling har på verdensbasis nesten doblet seg i løpet av de siste ti årene.

– Omtrent alle land i verden ser at veien for å oppnå økonomisk vekst, velferd og politiske mål går via kunnskap og inno-

vasjon. Trenden i samfunnet er at det stadig blir mer kunnskapsintensivt, sier Wendt.

Norden imponerer

– Det er verdt å merke seg at Norden samlet er en stor forskningsaktør, sier Wendt.

Norden er på 9. plass i rapporten og det er Wendt strålende fornøyd med. Men hun påpeker samtidig at vi ikke er like gode som våre nordiske naboer.

– Norge bruker 1,65 prosent av BNP på forskning og utvikling. De nordiske landene ligger langt over tre prosent, sier Wendt.

Hun mener det må gjøres mer hvis Norge virkelig skal nå opp på verdensklassenivå.

«Omtrent alle land i verden ser at veien for å oppnå økonomisk vekst går via kunnskap og innovasjon»

Kaja Wendt, redaktør av rapporten og seniorrådgiver ved NIFU

Spor etter finanskrisen

Rapporten viser at de økonomiske problemene etter finanskrisen i 2008 har medført FoU-kutt i enkelte land.

– FoU-utgiftene har særlig bremsert i Spania, Hellas, Italia og Portugal. Det er ikke vanskelig å forstå, sier Wendt.

Hun påpeker samtidig at den helhetlige utviklingen er positiv.

Wendt forklarer at rapporten baserer seg på omfattende undersøkelser som krever en del ressurser å gjennomføre. Oppdateringen av internasjonale tall tar lang tid og en del land – blant annet i Afrika – leverer ofte tallmateriale sent – derfor er det usikkerhet knyttet til kontinentet.

Rapporten baserer seg hovedsakelig på tall fra 2011.

universitas@universitas.no

debattredaktør: **Thea Storey Elnan**
debatt@universitas.no 479 64 336Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

Når gutter diskuterer likestilling

«Eit tiltak som dette kan vonleg få opp sjølvtiliten og dimed òg innsatsen som jenter legg i faga. Me treng dritflinke jenter.

Frode

«Den barrieren guttene føler når de skal inn på dette jenterommet må i så fall også eksistere for alle jenter når de nesten hver dag er i undervisningssituasjoner hvor 90%-100% av de andre er gutter?

Torkil Vederhus

«Som vanlig når det gjelder likestilling, så tror man at løsningen er å svinge pendelen så langt som mulig den andre veien. Med det resultat at dagens menn straffes for det besteforeldrene deres gjorde. Det blir nesten noe bibelsk over det hele, hvor man straffes i flere generasjoner...

Jørgen

Hentet fra debatten til nyhets-saken «Likestilling 2.0»

Sur gris

«Hvis den norske stat bruker mer enn en halv million til å feire seg selv i anledningen at grunnloven blir 200 år til neste år, så anser jeg det som meget viktig at dere dekker denne sløsing med offentlige midler på noe som heller burde bli brukt på velferdsstaten i en lengre og kritisk report.

Sjur Hernes

«Dette er jo en ikke-sak, spesielt i forhold til den tilsvarende saken (med identisk tittel; dårlig fantasi, Tassen) fra 2009. Etter 2009 gikk jo økonomien til DNS på en smell, litt på grunn av Grisefesten; det slipper de vel i år på grunn av UiOs gave, som var øremerket jubileumsfeiringen, så det var vel en grei pengebruk? Pengene ble blant annet brukt til å subsidiere egenandelene til middagsgjestene, som gavegiveren rektor selv påpeker, slik at det var lettere for vanlige studenter å være med

Aktiv 2

Hentet fra debatten til nyhets-saken «Svinedyr grisefest»

«Det blir nesten noe bibelsk over det hele, hvor man straffes i flere generasjoner...»

Jørgen

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

@konservativ Må på kontoret i dag selv om det er strålende vær og jeg egentlig bare har lyst til å rulle i løvet.

13.okt

Know the feeling

@achalse Jaja da er det igjen duket for den internasjonale Jagland-dagen. Verdens diplomater sitter i helspenn, Idar vollvik selger T-skjorter.

11.okt

Kapitalisme lizm

@dagsoras Gi fredsprisen til noen som tvinger oss til å se oss i speilet, ikke til noen som bare får oss til å reflektere over hvor fantastiske vi er.

10.okt

Word

@brannfjell Er blitt så kvalmt nasjonalistisk at jeg blir rørt av å se Ylvis på amerikansk TV. Er det fordi FrP er i regjering?

10.okt

Neppe

@terjela Sykt at Alanis Morissette la grunnsteinen i det som skulle bli vår generasjons humor.

10.okt

Ironi-generasjonen har blitt oppmerksomme sitt opphav

@Snuren I morges sto jeg og tenkte at jeg bør skaffe meg en deltidsjobb. Ser ut som jeg slipper. Puh.

14.okt

Grattis til studentene for økt studiestøtte

Vi trenger ikke CV-er, men skapervilje

CV

Elisabeth Weckner, student ved internasjonale studier og tidligere leder for AIESEC Blindern

I Universitas 2. oktober skriver Vilde Sagstad Imeland om faren for at studenter engasjerer seg for mye. Jeg blir både urolig og provosert av språkbrevet i «CV-veldet». For meg representerer dette en grunnleggende utfordring i vår kultur hvor vi undervurderer mennesker og forsterker fenomen som utbrenthet, alt mot vårt og samfunnets eget beste.

«Først må vi slutte å se på unge som lydige marionetter som skal tilpasse seg næringslivet»

Først må vi slutte å se på unge som lydige marionetter som skal tilpasse seg næringslivet. Jeg synes det er synd at vi ikke har større tillit til og ambisjoner for vår generasjon. I dag er næringslivet, lik resten av samfunnet, i raskere endring enn noen gang, og det er vi unge som skal forme morgendagen. Når vi lever i et samfunn med behov for enestående løsninger på globale utfordringer, virker det kontraproduktivt og selvmotsigende å forsøke å beskytte studenter fra å engasjere seg.

Jeg tror vi har misforstått hele poenget med å «bygge en bra CV». Hele problemet ligger i at vi snakker om akkurat det. Det er nok liten vits i å

«fremstå som en spennende person med bredt nettverk» om man ikke er det. Samfunnet etter spør ikke unge folk med prydige lister av erfaring. Vi trenger drevne unge som ønsker å bidra.

Vi skaper en selvoppfyllende profeti gjennom å snakke om at studentene blir utbrente av frivillig arbeid. Engasjement burde oppmuntres. Å bruke studentlederes avgang som eksempel på risikoen av å engasjere seg er bare latterlig. Unge slutter i verv, men det er ok. Det er greit å mislykkes. Studietiden er en perfekt periode til å forberede unge mennesker på det harde arbeidslivet og framtidens utfordringer. Livet er fullt av press, get used to it.

For alle som drives til å fylle et helt Word-dokument av redsel for å ikke skulle få en jobb i fremtiden, så har jeg et sterkt ønske. Jeg håper de finner det de brenner for, følger sine drømmer og gir jernet for det. Samfunnet trenger ikke fine CV-er, men lederskap, entreprenørskap og skapervilje. Unge mennesker som søker etter det de brenner for og som vil gjøre en forskjell.

UNIVERSITAS 2. OKTOBER

Smertefullt av Moen

PPU

Emil Sætra, lektorstudent

Smertefullt. Ole Martin Moen beskriver PPU-studiet som en lite givende opplevelse. Hans fremste argumenter er at han verken lærte noe om hvordan man avdekker mobbing, hvordan man effektivt forbereder undervisning eller hvordan man skaper arbeidsro i klasserommet på PPU. I det hele tatt mener han at PPU-studiet er svært lite matnyttig, og at studiet bør legges ned.

Angrepvinkelen er velkjent. Fortsatt er det nok slik at PPU (praktisk-pedagogisk utdanning) delvis minner mer om TPU (teoretisk-pedagogisk utdanning). Mange vil nok gi Moen medhold i at man ikke trenger å være ekspert på verken Vygotsky eller Piaget for å bli en god lærer.

Dette betyr imidlertid ikke at PPU-studiet er fányttet. Moen har stor tro på sterke fagkunnskaper, og sterke fagkunnskaper er også utvilsomt en forutsetning for å bli en god lærer. Men det er en feilslutning å hevde at sterke fagkunnskaper

gjør at man blir en god lærer. På PPU lærer man, i motsetning til hva Moen hevder, en rekke ting som er nyttig i læreryrket. Man lærer hvordan man gjennomfører god, prosessorientert vurderingspraksis som utvikler elevenes kompetanse. Man lærer hvorfor undervisning ikke er lik læring, og nettopp hvordan man kontrollerer at elevene

faktisk lærer. Man lærer at god klasseledelse ikke er det samme som å kunne skape arbeidsro i klassen (håper Moen fikk med seg dette). For å nevne noe. Og som et motstykke til det rent teoretiske har man en stadig økende mengde praksis. Som skribentene fra Lektorprogramutvalget også påpeker – om Moen ikke lærte noe nyttig av PPU – så er det mange andre som gjør det.

Moen har et par fruktbare innspill. For eksempel er det prisverdig at han setter fokus på å forhindre mobbing i skolen. Det kan også legges bedre til rette for at de uten PPU – men med

UNIVERSITAS 18. SEPTEMBER

store fagkunnskaper – lettere kan få status som faglærte – og motiveres til å arbeide i skolen.

En ting er jeg imidlertid sikker på: Å legge ned PPU er ikke løsningen.

Open Access

Kristina Huglen og Elise Runde, SAIH Blindern

Slipp forskninga fri

Målet med forskning er å utvikle og forbedre kunnskapen som finnes innenfor et fagfelt, samt å finne ny kunnskap. Likevel er størstedelen av forskning i dag gjort utilgjengelig både for folk flest og for universiteter og forskere i fattige land gjennom tidsskrifter med høye abonnementsavgifter.

Så hvem sitter med kunnskapen, og makten over den? Forskerne ønsker å få artiklene sine publisert i de største og viktigste tidsskriftene. Siden dette er positivt for karrieren, gjøres det ofte uten betaling. Forlagene går derimot med overskudd på opp til 35 millioner. Problemet er at forskning for det meste finansieres av

offentlige midler, men ender opp som utilgjengelig for skattebetalerne.

«At kunnskapen, og tilgangen til den, er forbeholdt en liten og forholdsvis homogen gruppe er uheldig»

UiO betaler hvert år 42 millioner for sine abonnemeter. For et rikt land som Norge er ikke dette et problem. De som rammes

hardest er universitet og forskere i land i Sør. Om de ikke har råd til å betale, mister de tilgang på kunnskap og muligheten til å delta i forskningsdebatten. I tillegg har dette innvirkning på deres muligheter til å utvikle ny kunnskap, og skape utvikling i egne land.

At kunnskapen, og tilgangen til den, er forbeholdt en liten og forholdsvis homogen gruppe er uheldig. Andre utgangspunkt kan gi ny innsikt og flere hoder tenker som kjent bedre enn få. Potensialet i verdens befolkning er på langt nær fullt utnyttet.

SAIH mener dette er urettferdig. Behovet for ny forskning har ingen geografiske eller økonomiske skillelinjer. SAIHs løsning er Open Access.

Målet med Open Access er å få i stand en ordning der artiklene først blir publiserte eksklusivt i tidsskriftene, før de etter en periode på seks-tolv måneder blir gjort tilgjengelige i Open Access. På denne måten vil de som har interesse, eller nytte av den nyeste forskningen raskt få tak i den gjennom abonnement slik som før. Forlagene vil fremdeles tjene penger, men kunnskapen vil etter hvert bli delt med alle som har interesse av den. Men om vi skal realisere at all forskning i fremtiden skal være gratis tilgjengelig trengs en nasjonal finansiering. Er dette noe en ny kunnskapsminister vil være med på å realisere?

Et fag i krise

Han var en av de få som allerede i 2005 forutså finanskrisen. Nå ser økonomiprofessor Steve Keen en ny krise: i økonomifaget.

Intervju

Peter Tryggestad, journalist i Universitas

– Hva er galt med det nyklassiske økonomifaget, som de fleste studentene i Norge undervises i, Steve Keen?
– Jeg mener de nyklassiske økonomene er for optimistiske i sin tankegang. De har en ubetinget tro på sine økonomiske modeller, som det er noe galt med. Når man har modeller som utelater essensielle deler av virkeligheten – som for eksempel privat gjeld – da vil antagelsene om hvordan økonomien er nå og i fremtiden bli feil. Vi må bli kvitt denne måten å tenke på.

– Hvorfor dominerer den nyklassiske retningen nå?

Steve Keen

- Er kjent for boken *Debunking Economics* (2001), der han tok et oppgjør med den nyklassiske retningen innen økonomi.
- Var en av få økonomer som forutså finanskrisen allerede i 2005.
- Mener den nyklassiske retningen må erstattes med andre teorier og modeller på universitetene.

– Du har møtt kritikk om at du selv tar feil. Hvordan lytter du til den?

UNIVERSITAS 9. OKTOBER

Faget uten motstand

Mange studenter er uvitende om at de bare lærer om en gren av det treet økonomifaget utgjør, skriver masterstudent Joakim Møllersen.

Økonomifag

Joakim Møllersen, masterstudent i samfunnsøkonomi og styremedlem i Radikalt økonominettverk

På Det samfunnsvitenskapelige fakultet er det et institutt som kun underviser i én fagretning. Der kan man ende opp med mastergrad uten å vite at andre skoler enn den de underviser i, eksisterer.

I tiende, ellefte og tolvte etasje i Eilert Sundts hus ligger Økonomisk institutt. Der får én fagretning – én ideologi – herske i ro og mak uten å bli utfordret av motstridende analyser og verdensanskuelser.

Høsten 2008 brøt finanskrisa ut. Olivier Blanchard var professor i makroøkonomi ved MIT. Han fikk ny jobb 1. september 2008 da han ble sjeføkonom i Det internasjonale pengefondet (IMF). «The state of macro is good», forsikret han. Samme år falt Lehman Brothers' aksjekurs med 40 prosent, og krisa er ikke over den dag i dag. Blanchard har skrevet boka *Macroeconomics*. Før krisa ble den brukt som lærebok ved Universitetet i Oslo (UiO). Det gjør den fremdeles.

Det skjer ikke bare her. Boka er den desidert mestselgende innen emnet og har vært det lenge. Ensrretningen av økonomifaget ved UiO er heller ikke enestående. Det er regelen, ikke unntaket ved økonomiske institutter i hele Vesten. Retningen kalles nyklassisisme (som inkluderer nykeynesianismen), og dens posisjon gjør den unik innen samfunnsvitenskap. Hvorfor denne skolen skal inneha en slik stilling er ikke lett å vite.

Jeg spurte instituttsjef Nils Henrik von der Fehr om dette under en debatt om økonomifaget på Studentersamfundet tidligere i år. Svaret var at de ikke kunne prioritere bort de emnene som allerede er der. Det hadde forhåpentligvis blitt ramaskrik om en valgte å kun undervise i én retning innenfor for eksempel statsvitenskap, og jeg tør å påstå at von der Fehrs argument ville framstått som latterlig i en slik sammenheng.

Jeg sier at nyklassisismen er en ideologi, og mange vil protestere på det. Mikroøkonomi utgjør bærebjelken i alt av analyse man lærer ved Økonomisk institutt. Her tar man som utgangspunkt at mennesket er en såkalt

nyttmaksimerende konsument. Folks adferd er alltid styrt av eget beste og en antar at man vet alt om det som skal konsumeres, om alle andre produkter, om hvor disse produktene kan kjøpes, til hvilke priser og om alle positive og negative effekter konsumet vil ha over konsumentens liv. Denne nyttmaksimerende skapningen er meg og deg og alle du kjenner. Allvitende, robotiske og smått psykopatiske.

Makroøkonomi tar utgangspunkt i mikroøkonomi. I makro antar man at lønsmottakeren – søppeltømmeren, legen og hjelpepleieren – danner sine lønnskrav til arbeidsgiveren basert på det nyklassiske økonomer kaller rasjonelle forventninger. Man har dannet seg et klart bilde av inflasjonen i inneværende og forrige periode og kalkulert hva den vil bli i neste periode. Så forhandles om og lønna settes basert på dette. I tillegg til å vite alt om nåtiden kan vi se inn i fremtiden!

Likevektsmodellene i faget er altomgripende. Hvis ikke modellens implikasjon er at det frie markedes usynlige hånd fører økonomien tilbake i likevekt, kanskje med litt hjelp av staten, finner du den neppe på pensum. Å si at dette ikke er ideologi er tøv.

«Der alle tenker likt, tenker alle for lite, heter det»

Når man lager modeller må man ekskludere deler av virkeligheten og anta at ting er mye enklere enn det de virkelig er. Samfunnsøkonomer tror ikke at folk rundt dem agerer slik jeg har beskrevet over, men når de samme forutsetningene ligger til grunn for nesten alle modeller man lærer gjør det faget skeivt i en bestemt retning basert på ideologiske antakelser.

«Den akademiske kultur skal kjennetegnes av kritisk refleksjon, maktkritikk (...) Studenter skal ha rammevilkår som gjør at de kan (...) utfordre faglige dogmer og eksisterende forestillinger», står det i strategiplanen til UiO. På Økonomisk institutt blir de faglige dogmene framstilt som universelle sannheter og kritisk refleksjon utenfor nyklassisismen er minimal.

Det finnes mange alternative forestillinger i økonomifaget, men ingen som undervises ved UiO. Jeg ber instituttets ledelse om å få disse inn i læreplanen slik at også vårt institutt kan bringe Universitetet nærmere sine visjoner.

Der alle tenker likt, tenker alle for lite, heter det. Åpningen for annerledes tenkende ved Økonomisk institutt er altfor liten.

kulturredaktør: **Kenneth Wangen**
kennew@universitas.no 980 84 048
reportasjeredaktør: **Mari Lund Wictorsen**
m.l.wictorsen@universitas.no 913 74 945

KULTUR

Sosialt nettverk hjelper ikke bare på CV-en

PSYKISK HELSE: Forskning.no kan melde at flere enn man tidligere har trodd, kommer seg gjennom psykiske problemer ved hjelp av familie og venner.

Førsteamanuensis Ragnfrid Kogstad ved Høgskolen i Telemark har sammen med professor Erik Mønnes gjort en undersøkelse blant 850 mennesker for å undersøke sam-

menhengen mellom psykisk velvære og gode personlige nettverk. Deltakerne er blant dem som har eller har hatt psykiske vanskeligheter og erfaring fra samtalerapi og innleggelse på psykiatriske institusjoner. Undersøkelsen viser at sammenhengen kan være sterkere enn antatt.

– Familie, naboer og venner oppleves som en betydelig kilde til hjelp.

Faktisk fant vi at den største andelen av positive hjelpeerfaringer kom fra det sosiale nettverket og ikke fra organisert behandling i det psykiske helsevesenet, forteller Kogstad.

Hun forteller også at funnene indikerer at flere kunne fått hjelp dersom utsatte grupper med svake sosiale nettverk fikk hjelp til å bygge opp sterkere nettverk.

Det er den blåblå tidsånd: korsang fra grasrota.

En seier for sangen

Kor

tekst Sverre Olav Trovik
foto Hans Dalane-Hval

Det er én ting en ellers vag regjeringsplattform har klart å formidle: Kor er knall.

I kapittel 11, under Kultur, står det svart på hvitt: *Regjeringen vil (...) satse på områder som korps, kor og ungdommens kulturmonstring.*

En rask ringerunde til sangglade oslostudenter tyder på at de blåblå har fanget tidsånden:

Akademisk Korforening, Universitetet i Oslos offisielle blande-

te kor, melder om flere studenter som kommer på opptaksprøver i år enn tidligere.

Et godt etablert studentkor som medisin-, odontologi- og ernæringsstudentenes *A Scalpella*, viser til en jevn økning i antall medlemmer. I høst har de fått 12 nye medlemmer, og har utvidet til 28 medlemmer totalt.

Det er også blitt startet nye kor. Studentkoret Gullstrupene, som holder til på Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), er siste skudd på korstammen.

Stappfulle øvingslokaler

Trude Myhre Søreide, Anders Sund Rydningen, Caroline Strømli og Vilde Brabrann Urfjell forteller om oppstarten av Gullstrupene i 2011: Da var de 20–30 som deltok på øvelsene; nå er de nærmere 60.

– Vi får ikke plass til flere i øvingslokalet, sier Søreide.

Dette må være musikk i de solbergske ører – studenter strømmer tilsynelatende til korene. Hva kan pågangen skyldes?

Gullstrupene forteller om gleden ved det sosiale, og muligheten til nye bekjensheter. Flere av dem har sunget profesjonelt

tidligere, men de trives bedre med mindre press og mer moro i HiOA-koret. Er det kanskje dette felles-

«Vi får ikke plass til flere i øvingslokalet»

Trude Myhre Søreide, sanger i Gullstrupene

skapet nedenfra – som påtroppende statsminister Solberg kaller det – vi nå hører lyden av?

– Vi er et sterkt fellesskap! Det er så gøy å få til et resultat sammen, sier Urfjell.

Popularisering av kormusikken

Birkelunden Mannskor er riktig nok ikke et studentkor, men mange av medlemmene i det nyetablerte koret er studenter. Talsmann Lars Petter Berg synger ut: – Det blåser en korvind over landet.

Han peker på at korps lenge har vært flinke til å popularisere musikken, og nå gjør i større grad også kor som dette nettopp det.

Ned med herpes

MEDISIN: Herpes er no herk. Nå har forskere fra Lund i Sverige og Carnegie Mellon i USA funnet et trekk ved sykdommen som gjør at vi kanskje kan finne nye medisiner.

Viruset er ikke levende i seg selv, men er genmateriale pakket i proteinskall. Skallet huser et trykk som gjør at virusets DNA kan skytes ut av skallet i høy fart og inn i en ventende

celle. Cellen blir deretter en fabrikk som kopierer virusets gener framfor sine egne.

Eksisterende medisiner blir gjerne mindre effektive når viruset muterer (og det gjør det ofte), men forskerne håper at metoden de har funnet for å måle trykket inne i viruset kan bidra til mer generelle medisiner som kan brukes mot flere virus, og at det vil bli vanskeligere for viruset å mutere seg ut av kuren.

Som ma(g)netter til kjernekraft

KAMIKAZE-MANETER: The Guardian melder at en haug med «Moon Jellyfish» (altså maneter) tettet igjen rørene på Oscarshamn kjernekraftverk forrige helg. Svermen med maneter forhindret dermed kaldt kjølevann å komme inn i turbinene i så alvorlig grad at kjernekraftverket måtte stenge i flere dager. Først forrige tirsdag var de

flere tonnene med maneter fjernet.

Dette er ikke et nytt problem for kjernekraftverk, skriver avisa videre. Oscarshamn hadde samme problem i 2005, og i fjor måtte et kraftverk i Diablo Canyon i California stenge en reaktor etter at kappedyr tettet rørene.

Det er uklart om manetene og kappedyrene har inngått en allianse

for å bedrive aktivistisk kamikazevirksomhet mot kjernekraft, om det har blitt *in* å bli rørløgger av yrke blant artene, eller om dette simpelthen er snakk om selvmordssektorer. Eller om forklaringen ligger et helt annet sted.

Klare for kritikk

Høyres stortingsrepresentant Henrik Asheim sier det er for tidlig å si noe om detaljene rundt den nye korsatsingen til den blåblå regjeringen.

– Men Norges 3000 kor fungerer ofte som en port videre inn i kulturlivet, og disse korene bør satses på. Vi skal styrke grasrota, og vi trenger økt maktspredning – kulturen skal ikke være for tett på staten, sier Asheim.

Til Gullstrupene og Birkelunden Mannskor og alle andre korps og kor, har Asheim en oppfordring: Han framhever verdien av kunst som en samfunnskritisk røst – det er mye av grunnen til at han ønsker å øke avstanden mellom stat og kunst.

– *Har vi mye samfunnskritisk korpsmusikk og korsang i vente?*

– Hvis korene har lyst til å lage en kritisk sang om den nye regjeringen, så er de hjertelig velkomne til det, svarer Asheim.

kulturredaksjonen@universitas.no

Gullstruper: Trude Myhre Søreide, Anders Sund Rydningen, Caroline Strømliid og Vilde Brabrand
Urfjell lar høre fra seg på HiOA.

Flere og flere tar inn arrangementer fra populærmusikken, som kan gjøre at kormusikken når ut til flere.

Birkelunden Mannskor går forøvrig motstrøms: De har vendt seg mot den nasjonalromantiske kulturarven.

– Solberg må for all del satse på kor, men det er viktig å se på hva korsatsingen går utover. Det vet vi foreløpig for lite om, sier Berg.

Alle skal fortsette

Tilbake på HiOA trekker Gullstrupene fram sitt forbilde.

– Oslo Faggot Choir skaper god

underholdning. Der ser man at kor kan gjøre mye annet enn klassisk sang, sier Urfjell.

– Samtidig har TV-programmet Det Store Korslaget vist at korsang ikke bare er kirkemusikk, fortsetter Søreide.

Gullstrupene er samstemte da de blir spurt om de kommer til å fortsette med syngingen. Alle skal fortsette i studentkoret så lenge de har mulighet til det.

– Vi er jo blitt så fordømt flinke!

kulturredaksjonen@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst Nicoline Bjerge Schie
foto Ena Kreso

Kåt innbruddstyv

- **HVEM:** Sigrid Bonde Tusvik (33)
- **STUDERTE:** Tekstforfatter på Westerdals, ex.phil. og ex.fac. ved Universitetet i Oslo, ett semester fransk i Frankrike
- **NÅR:** 2000-2004
- **AKTUELL MED:** Podcasten *Tusvik og Tønne* og TV-programmene *Torsdag kveld fra Nydalen* og *Sigrid blir mamma*

– **Åh, jeg husker** studietiden som veldig gøy. Jeg hadde tusen jern i ilden og var alltid ute og festet og hang med folk.

Sigrid Bonde Tusvik henger over bordet, støtter hodet i hendene, stresser ikke når hun snakker. Samtidig er hun energisk og slår rett som det er av en prat med de som passerer oss i resepsjonen hos TV 2.

Komikeren begynte studietiden på Blindern, men etter et halvt år med nesa i bøkene, pakket hun sekken og dro til Frankrike for å lære seg fransk.

Hun hadde selv funnet universitetet og fått opptak. Problemet var bare finansieringen.

– Jeg måtte ljuge til Lånekassen for å få stipend, så jeg sa like så godt at jeg studerte sosialantropologi på Blindern, jeg, Heldigvis var det ingen på den tida som sjekket opp hvor jeg var, så det gikk fint.

Tusvik beskriver sine tre år på Westerdals som et eneste stort gruppearbeid.

– Jeg elsket det. Ja, kanskje alt utenom reklamefagene, da. Det var utrolig mye bra folk der og alle hadde på seg rare hatter og tegnet med tusjer hele tiden. Det passet meg veldig bra.

Hun var, ifølge seg selv, veldig

dårlig på å leve «blindernlivet». Hun slår fast at store universiteter ikke er ideelt for mennesker med et større oppmerksomhetsbehov enn gjennomsnittet.

– Derfor er det rett og slett veldig viktig at Westerdals finnes. Så slipper de andre studiestedene sånne som oss.

Hun irriterer seg over at mange av dagens studenter er så opptatte av CV-bygging.

«Og så var jeg litt kåt, da. Det må man jo være når man er student»

– Jeg har for eksempel faktisk ikke skrevet en CV i hele mitt liv. Man må ikke melde seg på livet. Bare ha det gøy og følg med, så kommer ting etterhvert.

Tusvik var selvskreven elevrådsleder og beskriver seg selv som ekstremt engasjert både faglig og sosialt.

– Jeg var veldig pliktoppfyllende og skulle rydde opp på skolen hele tiden.

Likevel var hun langt fra en sur

og kjedelig elevrådsleder.

– Jeg var mer en festlig elevrådsleder. Og så var jeg litt kåt, da. Det må man jo være når man er student.

For Tusvik var det viktig å ligge litt rundt i studietiden. Ikke for mye, men litt.

– Jeg husker blant annet at jeg og Whimsical (hip-hop artist, journ. anm.) brøt oss inn i administrasjonsbygningen på Blindern en gang i en fadderuke. Men vi gjorde ikke noe spesielt der inne, da. Bare sto på taket og klina egentlig.

Det var få øyeblikk i oslojentas studiehverdag som ikke var fylt opp av aktiviteter. Hun hadde aldri tid til å se på TV eller radio og brukte stort sett tiden på skoleforelesninger, stand-up og *Blymandag*, et show på Betong som på mange måter var forløperen til *Torsdag kveld fra Nydalen*. «Å slappe av» ble aldri hennes greie.

– *Er det ingenting du angrer på fra studietida?*

Tusvik tenker seg godt om, har ikke den vanlige punchlinen på lur.

– Nei, vet du hva, jeg tror ikke det. Eller jo, jeg husker jeg skjelte ut noen ansatte på Chateau Neuf noe så innmari en gang. Det var litt slemt gjort, så det beklager jeg.

nicolins@universitas.no

Digital masse mønstring

Nettkursene har inntatt det norske skolesystemet, og UiO starter sine første forelesninger basert på MOOC neste høst. – Utdanningssektoren må følge med i timen nå, sier Bent Kure i USIT.

Fjernundervisning

tekst Christoffer Gundersen
illustrasjon Filipe Fernandez

Tenk hvis våre barn i fremtiden kan sitte på rommet sitt i Finnmark og studere ved et universitet eller en høyskole i Oslo?

De kan følge forelesningene og levere inn seminaroppgaver over nettet og ha kollokvier i et chatterom. Og så lenge de tar seg en flytur ned til Oslo hvert semester for å ta en skriftlig eksamen, vil de være fullverdige studenter – åkkesom.

Dagens studenter har en rekke digitale hjelpemidler i undervisningen, men med MOOC-fenomenet (se faktaboks) reises spørsmål om hvorvidt universitetet vil flyttes opp i «nettskyen» – at det blir fullstendig digitalisert.

Ildsjel

– Det er typisk at det må en ildsjel til for å få laget en MOOC. Slik har det i alle fall vært på Harvard og MIT. Det samme er trenden på Stanford, hvor jeg er på forskeropphold nå, sier Dan Banik, førsteamanuensis ved Senter for utvikling og miljø (SUM).

Norsk-inderen er i gang med å omforme sin egen forelesningsrekke om suksesshistorier fra utviklingsarbeid til et nettkurs, og håper Universitetet i Oslo (UiO) har mulighet til å stå for finansieringen. I så fall vil kurset kunne ligge på internett allerede neste høst.

– Dette kan generere interesse fra andre vestlige land og utviklingsland, som kan bidra med sine erfaringer til diskusjonen. I tillegg vil SUM og UiO bli profilert, og en vil få en møteplass for norske og internasjonale studenter, sier Banik.

Neste høst kaster altså UiO seg på nettkursbølgen, året etter at NTNU startet sin første forelesningsrekke basert på MOOC. Først ut vil være en MOOC-variant av Exphil, eller «Flexphil» som det blir kalt.

Med dette vil bestemor, onkel eller svoger kunne ta kurset gratis, uten at de trenger å være meldt opp til eksamen. For UiO-studentene vil den nye Exphil-varianten ha flere digitale hjelpemidler, som videodialoger mellom de ulike filosofene.

I tillegg vil Universitetet prøve å lage en rekke «signalkurs»,

med temaer som mange i Norge er eksperter på, som den norske modellen, menneskerettigheter og Edvard Munch. Baniks kurs vil også havne i denne kategorien.

Universitetsdød

En av dem som tror MOOC-konseptet kan fornye høyere utdanning, er Bent Kure, seniorrådgiver ved Universitetets senter for informasjonsteknologi.

– Tenk deg tjue universiteter og høyskoler som samtidig tilbyr innføringskurs i matematikk. Det sitter da tjue forelesere på hver institusjon og forbereder og gjen-

nomfører den samme undervisningen, sier Kure, før han spør:

– Tenk om det ble laget en MOOC av høy kvalitet om temaet, som alle disse institusjonene kunne brukt?

Da vil studentene kunne se forelesningen på nett før de møter foreleseren på campus, slik at de der kan bruke tiden til mer dialog og gjennomgang av det som er spesielt faglig, er Kures argumentasjon.

Dersom MOOC-kursene får flere studenter til å stå på eksamen, vil Universitetet spare penger. Dette er litt av håpet med Flexphil-kurset, som lett kan overføres til andre utdanningsinstitusjoner.

– Men rasjonalisering er ikke populært i utdanningssektoren. Mange ser likheter med utviklingen i for eksempel musikk-, bok- og filmbransjen. Der var det en lignende digital revolusjon som endret mye, og ikke alltid til det bedre, sier Kure.

– Sier du at det er grunn til å frykte for universitetenes overlevelse?

– Jeg pleier å si at utdannings-

sektoren må følge med i timen nå, for ikke å bli tatt på senga. Enkelte amerikanske professorer mener at bare fem til seks universiteter vil eksistere i USA om noen tiår som følge av MOOC, sier Kure.

Studiepoeng

– Norske medier spør om MOOC er en revolusjon eller en hype, men i realiteten er det noe midt i mellom, sier Cathrine Tømte, forsker ved Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU).

– Underviserne ser først og fremst på nettkursene som et supplement til den ordinære undervisningen, sier hun.

Ett problem med MOOC-kursene er at de foreløpig ikke genererer studiepoeng. Tømte mener derfor det er viktig å skille mellom typer av studenter og typer av fenomenet.

– MOOC vil gi ulik mening eller faglig gevinst for studenter i grunnutdanningen, der målet er å fullføre en akademisk grad sammenlignet med dem som er i arbeid og ønsker seg faglig oppda-

Hva er MOOC?

- Gratis fjernundervisningskurs som kan følges på nett av tusenvis av studenter, fordi studieplasser ikke begrenses av antall lærere.
- MOOC står for Massive Open Online Course, eller «massivt åpent nettkurs» som det kan kalles på norsk. NTNU var i 2013 første norske universitet til å tilby en slik løsning.
- Et MOOC-kurs har gjerne videoopptak av forelesningene liggende ute for strømming, legger opp til gruppediskusjoner mellom studentene i nettforumer, samt oppgaveinnlevering og flervalgsprøver på nett.
- Amerikanske universiteter har gått i bresjen for å tilby kursene sine som MOOCs, og særlig Harvard, MIT og Stanford har vært offensive.
- Tre av de mest anerkjente MOOC-portalene er Coursera, UDACITY og edX.

tering. For sistnevnte gruppe er ikke studiepoengene like viktige, sier hun.

Men for Dan Baniks kurs om bistandspolitikk er målet at studentene skal kunne ta en skriftlig eksamen ved semesterets slutt. Det samme gjelder det nye «Flexphil»-kurset til UiO. Tømte mener derfor at en vil sitte igjen med en særnorsk variant av fenomenet.

– Det vil ikke ta av like mye her som i USA. Der har de i større grad et privatisert utdanningssystem, mens det i Norge som oftest er gratis å studere. Ved å ta et MOOC-kurs i USA kan du slippe å betale skolepenger, og derfor er kursene mer attraktive der, sier Tømte.

Samfunnsansvar

Dersom Dan Baniks nettkurs blir en realitet neste høst, vil det gagne norske studenter først og fremst. Internasjonale studenter vil kunne følge kurset hans som en ren MOOC, mens nordmenn kan ta det som et fullverdig emne – dersom de ønsker.

– Vi ønsker at emnet skal gi studiepoeng som alle andre emner ved Universitetet. Min tanke er at studenter fra hele Norge kan følge dette kurset, og ha mulighet til å ta eksamen i Oslo ved enden av semesteret slik som på andre emner, sier Banik.

– Tror du at nettkursene kan erstatte dagens bachelor- og masterprogrammer på sikt?

– Det tror jeg ikke, siden de krever mye mer enn online-resurser. MOOC skal derfor ikke erstatte et godt universitetstilbud, men det er en god måte å gi noe tilbake til samfunnet og resten av befolkningen på, sier Banik.

Regjeringen har nå nedsatt et eget MOOC-utvalg, og Kunnskapsdepartementet har bedt sektoren om å følge godt med på det som er i ferd med å skje.

– Ingen forutså Twitter eller Facebook, og ingen kan forutse hva som vil komme av store endringer i høyere utdanning, sier seniorrådgiver Kure.

c.s.gundersen@universitas.no

På vei inn: Hans Majestet Den Gyldne Gris, kong Karl og dronning Silje på slottsplassen, der de venter på å få møte en annen majestet: Kong Harald. (Grisen fikk ikke være med inn i selve audiensrommet, fordi Kongen mente det var nødvendig å opprettholde parodien.) Foto: Ena Kreso

På audiens hos Kongen (den ekte)

Den Gyldne Gris var på audiens i kongehuset forrige uke. Her er «søknaden» grisen sendte til Kongen:

Hans Maiestet Den Gyldne Gris hilser sin kollega, Hans Majestet Kong Harald

Vi, Hans Maiestet Den Gyldne Gris, av byrd stor i fedme og makt, ønsker med dette på høvelig vis, uten tone, dog med noe takt, At hilse den høye Drott I sitt velfylte slott Fra en gammel Kollega I en velfylt bodega.

På flesket har Vi ligget lenge Nedsyltet i våre egne saker Men nu er Vi vekket fra Våre senge Til den liflige duft av bursdagskaker For tyve-tretten skal vimplene vifte, fra Det Norske Studentersamfund. Som for tohundre år siden lot seg selv stifte, en høyst besynderlig, heldig stund!

Og siden Vi nu endelig må Under megen møye stige fra leiet Kom Vi plutselig da liksom på Noe Vi lenge har overveiet. Når Man først skal vandre i staden Kunne Vi kanskje se Vårt snitt Wenn Sie hätte Uns eingeladen Å avlegge Dere en liten visitt

Skjønt, «visitt» kan implisere hypig frekvens Og Vi ønsker ei skremme med en slik tendens Vi kaster kun loss når man kan seile lens Blott hvert hundrede år søker Vi audiens.

Fortolkning:

Hans Maiestet Den Gyldne Gris ønsker med dette å søke audiens hos Hans Majestet Kongen i anledning Det Norske Studentersamfunds tohundreårsjubileum i oktober 2013. Da Grisens tidstabell er rimelig åpen kan dette forekomme når som helst i en månedsperiode for 2. oktober 2013. Audiensen trenger ikke ta mer enn fem minutter, hva Grisen ønsker å meddele sin kollega har han ikke fortalt oss, men vi håper Han Majestet finner tid til en fortrolig samtale dem imellom.

Ydmykest hilsen Hans Maiestet Den Gyldne Gris og Det Norske Studentersamfunds Jubileumskomitee ved Jahn Otto Johansen, Liv-Elisif Queseth Kalland og Karl Kristian R Kirchhoff

anmelderredaktør: Eivind Eide Skaufjord
eivines@universitas.no 990 45 537

ANMELDELSER

Hver hund har sin dag

LYRIKK

Jeg var bikkja til Frank

Av: Terje Thorsen

Forlag: Flamme forlag

Jeg er anmelderen til jeg var bikkja til Frank. Terje Thorsen er faen meg ikke god men det er penna han har treffer der den skal utbroderer i korthet det som Terje vil vise frem ingen blir glade av penna til Terje men humrer litt av Frank og bikkja og mye blir vist uten å si mye penna får frem sider av situasjoner stemninger som treffsikkert peker

videre og ut av seg selv språket og tema er ikke uvant men ikke slitt penna til Terje prøver ikke være mer enn den er jeg var bikkja til Frank er innafor med rett ord og dikta og samlinga spiller sammen om folk som er litt borte så du bør lese om bikkja og Frank

Petter Fløttum
petter.flottum@universitas.no

For spesielt uinteresserte

SAKPROSA

Placebodefekten

Av: Gunnar R. Tjomlid

Forlag: Humanist forlag

Bloggeren Gunnar Tjomlid gir i *Placebodefekten* en lettfattelig introduksjon av vitenskapelig metode og av placeboeffektens potens. Han illustrerer sin kritikk av alternativ behandling med fascinerende funn fra kliniske studier og (tragi) komiske historier om hvordan det kan gå galt når alvorlige medisinske inngrep mangler et alvorlig vitenskapelig fundament. Som at stakkars George Washington døde etter legenes ustanselige tapping av blod fra kroppen hans for å helbrede en enkel infeksjon.

Samtidig går Tjomlid i en felle som er typisk når naturvitenskapen skal forstå fenomener som ikke passer i sitt eget teoretiske rammeverk: Boken appellerer mest til dem som allerede er enige, og som kan det Tjomlid skriver om, mens den jager bort meningsmotstandere. I løpet av bokas snaue 450 sider får aldri alternativfor-kjemperne forsvare sitt ståsted

på en skikkelig måte. Vi får i stedet mange påstander om hva deres holdninger er, ofte uten kildehenvisninger overhodet, eller flere ganger med henvisning til «skeptiker»-nettsteder som Skepsis.no og Quackwatch.com. Iblant blir det hele direkte spekulativt.

Å kritisere alternativ behandling fra naturvitenskapelig hold er en ganske takknemlig oppgave, som har nærmest automatisk troverdighet. Derfor skrus forventningene opp. Selv om det er nok av sjarlataner der ute, og mye av Tjomlids kritikk åpenbart er viktig og god, klarer han ikke å løfte opp boka til et nivå der det blir interessant utover vitenskapsopplæring og kuriosa. Den sentrale kulturelle siden ved alternativ behandling forsvinner litt i en endimensjonal søken etter sannhet, selv om Tjomlid halvhjertet prøver å unngå det.

Anders Bjørkheim
anmeldelser@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

RADIO NOVA

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
10.00: Das Kapital
10.30: DUO
11.00: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie (til 13.00)
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: O & Jo Show
24.00: Fri Form Radio

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Vitenselskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Teknova
11.30: Sirkus
12.00: Snakker ikke norsk

Onsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur

10.00: Tekstbehandlings-

programmet
11.00: Historietimen
11.30: Emneknaggen
12.00: Onsdagsdebatten (til 13.00)
19.00: Kveggpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
24.00: Fri Form Radio

Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym

08.00: Frokost

09.00: Skumma Kultur
10.00: Nova Noir
12.00: Det Fiktive Selskab (til 13.00)

Fredag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
10.00: Opplysningen 99.3
11.00: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank (til 13.00)
19.00: Nova Nedstrippa

20.00: Goodshit

21.00: Nova Amor
22.00: Nova X
23.00: XO HIPHOP

Søndag

07.00: Jazzonen
08.00: Gorilla
09.00: Trigger
10.00: DOKUNOVA
10.30: Radio Folkfest (til 11.00)
14.00: Du skulle ha vært der
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

Svakt: Jon Hustads framtid dystopi er for svakt begrunnet til å kunne tas på alvor, mener vår anmelder

Jons åpenbaring

Heldigvis kan man akseptere problemer som finnes beskrevet i forskningsrapporter, men samtidig unnlate å kjøpe Jon Hustads bok og løsninger.

Jon Hustad, kjent fra TV 2-programmet *Harde fakta*, har på nytt kastet en brannfakkellinn i norsk offentlighet. Denne gangen er det *Farvel Norge* som tar for seg velferdsstatens påståtte fiasko: Et dyrt helsesystem, for mange trygdemottagere, og en ulønnsom og økende innvandring. Velferd er som heroin, og maskineriet smøres med olje.

Farvel Norge har profetiske ambisjoner, og en kan mistenke at den er skrevet for å kunne si: «Hva var det jeg sa?»

Hustad baserer seg etter sigende nok en gang på harde fakta, i form av offentlige dokumenter. Men forfatteren oppfordrer leseren til å finne kildene på egen hånd. Det er en svakhet.

Velferdsstaten har store utfordringer med trygdesnyltere, eldrebølge og integrering. Men Hustad balanserer på slakk line mellom konstatering av ukontroversielle fakta og tvilsomme slutninger. Fakta og prognoser har ikke forfatteren sugd fra eget bryst, så det er hans analyser som må bære boka. Men de gjør ikke nødvendigvis det.

Hustad analyserer statistikk som fanden leser Bibelen. Illustrerende er det når han skriver at fysisk aktivitet er den beste indikatoren på framtidig helse og arbeidsdeltagelse. Mens 80 prosent av norske unge deltar i en fritidsaktivitet, gjør bare 20 prosent av de pakistanske jentene det.

Hvor henter Hustad dette fra? Et Internett-søk,

SAKPROSA

Farvel Norge

Av: Jon Hustad

Forlag: Dreyer

som Hustad anviser, gir ikke automatisk svaret.

Det kan være FAFOs familieundersøkelse fra 2005, som med «fritidsaktivitet» mener trening, men også korps og fritidsklubber. Rapporten påpeker at deltagelsen i fritidsaktiviteter øker med foreldrenes norskkunnskaper, og at de pakistanske barna som først deltar, oftere driver med trening enn norske barn.

Det unnlater Hustad å nevne.

Hustads analyse er at oljen gjør oss ignorante og lite løsningsorienterte. Vi punger ut trygd til innvandrene som ikke deltar i arbeidslivet. Løsningen er at vi må kutte i trygdene og offentlig pengebruk, «og det sterkt».

Er utfordringene så store at vi må legge ned velferdsstaten? Det er opp til hver enkelt å bedømme. *Farvel Norges* selektivitet og lemfeldigheit gjør imidlertid at bokas analyse og løsninger ikke kan tas alvorlig. Hustad er i sin fulle rett til å være svartsynt, men tidvis mister han dessverre gangsynet.

Anders Sondrup
anderson@universitas.no

Jo S. Refseth, journalist

UKAS ANBEFALING

Saudi-arabisk (sjarm)bombe

Denne uken serverer Film fra Sør deg igjen nydelige kinoopplevelser. Festivalens høydepunkt blir regissørbesøk og festvisning av *Den grønne sykkel*, som er Saudi-Arabias aller første spillefilm. Den lille detaljen at kinoer er forbudt i Saudi-Arabia, stoppet ikke regissør Haifa Al-Mansour fra å lage dette sjarmende, og meget interessante,

innblikket fra det lukkede landet.

Men, viktigst av alt: Alle publikummere er med i trekningen av en flott Electra-syssel. Også jenter kan vinne denne sykkel, selv om ingen vet hvilken farge den har. Det hadde vært skikkelig kult om den var blå, eller rosa. Filmen vises også søndag.

Film fra Sør

Hva: **Den grønne sykkel**

Hvor: **Klingenberg**

Når: **17. okt. kl. 17.00**

Petter Flottum, journalist

UKAS ADVARSEL

Barberiske horder

Mange tror at skjegg er pynt, men det er sekundært. Skjegg er beskyttelse. Hver eneste høst overhører jeg gutter som klager over at det er så kaldt, at de fryser i fjeset. De har nesten aldri skjegg. Skjegget beskytter i seg selv mot både kulde og sol, og det skaper et luftlag mellom fjeset og klimaet, som igjen holder på varmen. Det er samme

effekt som i doble vinduer, lufta isolerer. Du reagerer kanskje på at jeg har tynt med skjegg på bildet? Det er fra september, da sola fremdeles varmet. Nå har kulda satt inn, så nå har jeg skjegg. Får du ikke skjegg, sier du? Vel, skjerp deg. Mussolini hatet skjegg. Vil du være fascist, eller vil du være god og varm i fjeset?

Skjegg-løshet

Hvem: «Menn»

Hvor: **I fjeset**

Når: **Når det blir kaldt**

Halvmunter elektroknork

ALBUM

TRVLS

Av: **Truls**

Plateselskap: **Parlophone/Warner**

Da den tidligere Lukestar-vokalist, Truls Heggero, gikk solo ved slutten av fjoråret, annonserte han sitt sjangerhopp fra indiemusikken til R'n'B – en sjanger som har vært omtrent utdødd i Norge siden Sofian vant Alarmprisen i 2006.

Så ble det stille.

Truls skulle gi den sjelfulle og dansbare musikken sin norske reinkarnasjon, slik Drake og Frank Ocean gjorde over dammen.

Men sjangerhoppet ble ikke som planlagt, for TRVLS er ingen R'n'B-plate. Sjangeren er elektropop, og dessverre er høydepunktet ved Truls' solo-debut platecoveret.

Truls er uten tvil en talentfull sanger og har stålkontroll på sin fløyelsmyke falsett. Han er tydelig inspirert av det canadiske stjernesuddet The Weeknd, men der canadieren kombinerer sin iskalde falsett med dystre, basstunge beats, backes Truls

«Det er så pompøst og kleint at kvalmen slingrer langt oppe i halsen»

opp av halvmunter elektroknork. Manglende kontrast mellom beat og vokal gjør at Truls faller gjennom, og minner om plageånden fra 2010, Owl City.

På dikt-skiten, «#6», kommer platas virkelige bunnpunkt. Hvordan «#6» har kommet med på denne plata, er for meg uforståelig. Han leser følgende tekst til episk fiolinmusikk: «Travels, in life, in love, in families, in

music, in nature, your nature, in yourself, in your dreams, on earth». Det er så pompøst og kleint at kvalmen slingrer langt oppe i halsen.

Det finnes likevel opturer på plata. Førstesingelen «Out Of Yourself» er en knallsterk poplåt som i hele vår og sommer har fått dansegulvene på norske utesteder til å pulsere. Velprodusert til fingerspissene av Mats Lie Skåre (Maria Mena, Jaa9&OnkLP). Det hysteriske platecoveret er også nesten grunn nok til å investere i en fysisk kopi. Men et flott cover er dessverre ikke nok til å få oss til kassa på Platekompaniet.

Janni Frederiksen Kalafatis
j.f.kalafatis@universitas.no

Grand Theft Auto: Oslo

PLATE

På min West Coast shit

Av: **Big Ice**

Plateselskap: **Oslo records**

Med: **28 norske grupper og artister**

Siden 90-tallet har Andreas Willie Paulsen vært med på hiphop-produksjonene til flere av tungvektene i norsk rap. Med sitt tredje album, *På min West Coast shit*, har den norske produsenten, også kjent som Big Ice, fått med seg flere titalls norske undergrunnsrappere.

Men det er produksjonen som skaper overskriftene på denne plata. Beat-sene er som hentet rett fra 2Pac og Death Row Records' storhetstid på 90-tallet.

Albumet lever opp til navnet sitt; dette er helt klart hardbarka West Coast-shit.

Det er g-funk denne utgivelsen handler om: enkle, klassiske beats, med melodios, mellow bakgrunns-sound. Det er som

å sette på *West Coast Classics*-radioen i *Grand Theft Auto*, bare med norske rappere i stedet for Snoop Dogg og 2 Pac.

Men det er kanskje nettopp derfor potensialet ikke blir utnyttet til det fulle: På tross av at rapperne på plata er det beste

norsk undergrunnsrap har å by på, passer ingen av dem helt inn i soundet Big Ice har laget – og de når heller ikke opp til nivået

til Big Ice.

Dette på tross av berømmelig innsats av Nils m/Skils, som batterapper seg gjennom låta «Istid», bergensgruppa Yogut-tene på «\$i Fred» og ikke minst unggutten Cezinando, som leverer sterke rim på «Gjør dette riktig». Og han er ikke engang myndig.

«For beatheads er plata et av årets høydepunkter»

FOTO: OSLO RECORDS/PRESSE

På toppen: Big Ice har siden slutten av nittitallet bidratt med beats på over 200 amerikanske hiphop-utgivelser, inkludert Baby Bash sitt album «The Smokin Nephew» som solgte over en million eksemplarer på verdensbasis.

For fans av norsk hiphop, inneholder *På min West Coast shit* en imponerende samling habile rappere, som alle gjør sin ting, over en jevnt over svært velprodusert plate. For beatheads er plata et av årets høydepunkter, og den tar deg tilbake til tiden før rappere brukte skinny jeans ,og det ble stil å poppe

molly i musikkvideoer.

Men det er ikke til å komme unna at Big Ices produksjon ligger hakket over artistene som rapper og synger over beatsene hans.

Heljar Havnas
heljarh@universitas.no

KULTURKALENDER

torsdag 17. oktober

Foredrag:

Feministisk forum: Maskulinitetens pris
Er det bare kvinner som tar skade av et kjønnshierarki og en kjønnsdikotomi? Hvordan påvirkes unge menn? Hva skjer når menn blir indoktrinert med synlige og usynlige samfunnskonvensjoner om kjønn, og hvilke problemer oppstår for menn i et kjønnsdelt samfunn?
Chateau Neuf, 19.00

fredag 18. oktober

Foreslesning:

Hvordan håndterer vi i vår moderne verden humanitære kriser, ikke bare moralsk, følelsesmessig, men også institusjonelt? Hvordan påvirker pressen våre oppfatninger? Og hvordan har responsen på humanitære katastrofer utviklet seg fra 1970-tallet og fram til i dag? I årets Aubert-forelesning vil professor Craig Calhoun, direktør ved LSE, drøfte disse og tilsvarende spørsmål.
Sophus Bugges hus, Auditorium 1, 14.15

Fest: Konglelogen slår på stortromma og inviterer igjen til Biologisk aften i biologibygget. Post-doc Terje Laskemoen fra NHM kommer for å holde foredrag om sperm hos fugler og hvorfor disse er så forskjellige i form og størrelse. Øl, vin og cider er naturligvis å få kjøpt, og variert musikk fra de siste fire tiår skal runge i høytalerne.
Kristine Bonnevis hus, 19.00

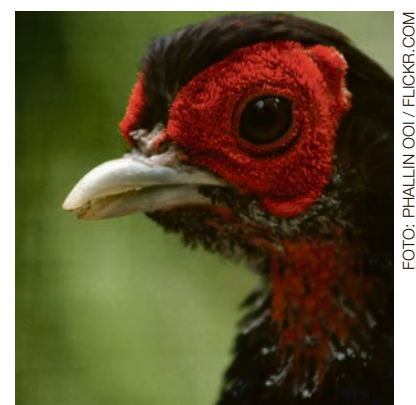

FOTO: PHALLIN OOI / FLICKR.COM

Biologisk aften: Hvordan ser spermen til denne fuglen ut?

lørdag 18. oktober

Film: Visste du at Film Fra Sør i sin tid ble startet av ildsjeler fra Blindern Filmklubb, som Cinema Neuf het på den tiden? Høsten 2013 tar festivalen med seg et utvalg av sine filmer, og den gode festivalfølelsen, til Cinema Neuf og Studentersamfundet. I kveld vises 2+2, en polert swingers-komedie med forviklinger i verdensklasse.
Chateau Neuf, 20.00

mandag 21. oktober

Jobbhjelp: Lurer du på hva du kan jobbe med som sosiolog? Fire sosiologer stiller opp til samtale om sosiologers muligheter etter endte studier. De vil snakke om veien fra studier til arbeidsliv, engasjement under studietiden og vil være åpne for spørsmål fra publikum under hele samtalen.
U1, 17.00

Gi oss beskjed om arrangementer på epost:
universitas@universitas.no

Derfor leser du dette

Universitas ble den store vinneren i Velferdstingets tildelingsmøte. Redaktør Emma Tollersrud lover videre satsing på studentavisens kjerne saker.

– Vi lover en massiv økning i bilder av sinte og oppgitte studenter med hendene i kryss foran en fakultetsbygning, hoier Tollersrud.

– Kanskje får vi også endelig radiomerket alle veggedyrene i studentboligene. 2014 blir året hvor studenter kan følge vårt interaktive kart over hvor veggedyrene befinner seg, sier hun, og skåler i Møet og Patrón i sitt nye hjørnekontor på Tjuvholmen.

Det gygne saksdokument

For litt over en uke siden var Oslos studentpolitikere på Den Store Grisefesten.

Nå vil studentpolitikere på UiO drysse litt glans over en ellers grå hverdag.

Studentparlamentsleder ved UiO, Gabrielle Le-grand Gjerdsset, sier de planlegger en egen fest.

– Den skal hete «Det store protokollmøtet». Jeg får tittelen «Chefsklynkemester» og skal dele ut «Det gygne saksdokument», sier hun. Det Store Protokollmøtet vil vare fra 11.00 – 19.00 på en

søndag. De gallakledde deltakerne kan glede seg til gjennomgang av 357 sider med saksdokumenter. UiO har allerede bevilget 1 million kroner til arrangementet.

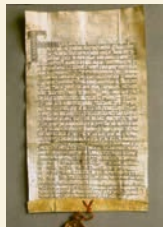
Statlig fyll

Studentene kan endelig juble

over 11 måneders studiestøtte. Ad Notams redaksjon ønsker å gratulere regjeringen med å ha satt av en halv milliard kroner av offentlige midler til torsdagsfyll og helgeturer med Ryanair til Berlin. Redaksjonen håper den blåblå regjeringen garanterer 12 måneders studiestøtte. Slik kan studentene også få råd til mer dårlig SiO-kaffe og studentmiddager som smaker papp. Ad Notam vil også gratulere nye studenter som kan se frem til opp mot 60.000–80.000 å betale tilbake til Lånekassen.

Lesernes meldinger

Universitas' spalte «Lesernes meldinger» har glimret med sitt fravær det siste halvåret. Til glede for nye og gamle lesere oppsummerer Ad Notam spalten i én melding: «Hvor er du (fyll inn digg dame/mann) som jeg så på (fyll inn lesesalen/ studentpub /trikken på vei til Blindern / Horgans)? Hilsen (sig-gygnert av kleint kallenavn som «Pusen» eller «Bordieau»).

GAMMELT: I «Det gygne dokument» fra 1853 står det «regjeringen gir ikke nok for studerende».

NYE: Etter VTs tildelingsmøte kjøpte Universitas Segwayer til bruk mellom journalistrommet og kaffetrakteren.

Pornonedtur for IFI-gutta

Porno, øl og data: Et drømme-studierom for gutter på informatikk (eller ser det allerede slik ut der?)

Knut Liestøl, instituttleder ved Institutt for informatikk (IFI) anser det ikke som nødvendig med et gutterom. I hvert fall ikke med baller, porno, øl og dataspill.

– Hei, Knut?
– Hei?

– Hei, det er fra Universitas her, vi har noen spørsmål angående det jenterommet dere har opprettet, som vi omtalte forrige uke?

– Javel?

– Du skjønner, vi har vært i kontakt med gutter som føler seg diskriminert fordi de ikke har et eget gutterom på IFI. Hvordan stiller du deg til dette?

Altså... Hm... Hm.

– (...)

– Hva skal man si? Vi har mange studierom, og hvis du ser på dem, er de fylt av gutter. Hvorfor ha et gutterom når 80 prosent av studentene i utgangspunktet er gutter?

– Vel, disse guttene har kommet med noen krav til dette gutterommet.

– Jaha?

– Det første kravet er at det skal

bygges en usynlig barriere for jenter.

– Eh.

– (...)

– Har disse guttene noensinne prøvd å gå inn på jenterommet? De kan godt gå inn.

– De vil ikke gå inn på jenterommet. De vil ha et gutterom. Og så vil de ha baller.

– Ja vel?

– Masse baller.

– Jeg klarer ikke ta dem seriøst. Vi har et stort problem på informatikk... (alvorlig instituttlederforklaring på alvorlig instituttsituasjon)... og tilsvarende argumenter finnes ikke for gutter.

– Tilbake til dette gutterommet. I tillegg til baller og usynlige barrierer, skal det være massevis av datamaskiner og dataspill, og så skal det serveres øl.

– Haha. Jaha, det er sikkert hyggelig, men det virker ikke veldig seriøst. Vi har allerede mange data-

maskiner på IFI, hvorfor bruker de ikke disse til å spille dataspill?

– Datamaskiner holder ikke. Guttenes ønsker også bilder av lettkledder damer på veggene.

– Haha! Dette virker veldig lite seriøst. Hva mener du?

– Jeg mener at guttene bør tas på alvor. Ser du dette gutterommet som en mulighet?

– Nei.

– Hvorfor ikke? Baller, datamaskiner, øl og porno... er det ikke egentlig slik det allerede ser ut på IFI, i og med at det bare går gutter der?

– Vi kan ha noen problemer av den art. Derfor prøver vi å gi jenter et sosialt nettverk.

– Instituttleder Knut Liestøl, du går urimelig hardt ut mot eget pornorum for de stakkars guttene på IFI. Vil du vurdere din stilling?

– Bestemt ikke.

benedicte.bjerknes@universitas.no

HINT: Bra tildelingsmøte

FORRIGE UKES LØSNING: «Jenterom er topp» Det klarte Herman og Jonas. «Pissenkelt», sier de i en kommentar.

- Hvilken organisasjon er årets vinner av Nobels fredspris?
- Hva slags kjemisk våpen ble brukt i et angrep i Syria tidligere i høst?
- Hva er den kjemiske formelen for etanol?
- Hvilket fiktivt metall er skjelettet til superhelten Wolverine laget av?
- Han var elev av Leukippos og den mest kjente av de såkalte atomistene, som hevdet at universet besto av udelelige partikler. Hva het den greske filosofen?
- Hva heter The Chemical Brothers' debutalbum fra 1995?
- Hvorfor var Martin Karplus, Michael Levitt og Arieh Warshel i nyhetsbildet forrige uke?
- Hvilket stoff frembrakte den fiktive kjemiprofessoren Ned Brainard i filmen *The Absent-Minded Professor* fra 1961?
- Fullfør huskereglene: «Syre i vann går an, vann i syre blir...»?
- Plasser grunnstoffene i stigende rekkefølge etter atomnummer: gull, hydrogen, oksygen, plutonium og sølv.

FOTO: C. JOHN, WIKIMEDIA COMMONS

- Organisasjonen for forbud mot
- Kjemiske våpen (OPCW)
- Nervegassens sarin
- $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$
- «... uhye»
- «Flubber»
- De vant Nobelprisen i kjemi
- Exit Planet Dust*
- Hydrogen (1), oksygen (8), sølv (47), gull (79), plutonium (94)
- Demokrit